ટેમીલ ટીચર

યાને

ટેમીલ શીખવનાર.

બનાવનાર

રતનશાહ રુસ્તમજી બીલીમોરીયા (ભુરી.)

(પેહલી આવૃત્તિ.)

મુંબઈ:

વર્તમાન પ્રેસમાં છાપી છે.

સને ૧૨૫૩ યઝદેજરદી. અને ૧૮૮૪ છપ્યા.

ટેમીલ ટીચર

યાને

ટેમીલ શીખવનાર.

બનાવનાર

રતનશાહ રૂસ્તમજી બીલીમોરીયા (ભુરી.)

(પેહલી આવૃત્તિ.)

મુંબઈ:

વર્તમાન પ્રેસમાં છાપી છે.

સને ૧૨૭૩ યઝદેજરદી. સને ૧૯૦૪ ઇસ્વી.

પ્રસ્તાવના.

આ ચોપડી છપાવવાની મતલબ ટૅમીલ ભાષાથી તદન અંજાણ્યુ માણસને વાતચીત બોલવામાં સેહેલ કરવા, તેમજ જાણીતાં માણસોને અડીઘડીની વખતે દેશી દવાનાં નામો, ભાજી તરકારી વીગેરે જોઇતા શબ્દો શોધતાં મળી આવે તે માટે તથા શુધ્ધ રીતે ઉચ્ચાર કરવાને બની આવે એવી ભલી નેમથી બહાર પાડવામાં આવી છે.

એ ચોપડીના જુદા જુદા ભાગો કરી તે ભાગોને એક બાજુ શબ્દો તથા બીજી બાજુ વાકયો વાતચીત કરી શકાય તેવાં મુકી ગોઠવવામાં આવ્યાં છે. વળી અત્રે વાપડેલી ભાષા તદન શુધ્ધ છે અને નહીં કે ગીલૅાનમાં જેવી રીતે ટૅમીલ ભાષાને મરડી મચડીને આપણ્યુ તેમજ મૂર લોકો બોલીયે છીયે તેવી અધુરી અને અશુધ્ધ છે.

અત્રે માહરે વાંચનારને જણાવવું જોઈયે કે ટૅમીલ ભાષા ગુજરાતી ભાષાની પેઠે પુરેપુરા બોલો ધરાવતી નથી. એ ભાષામાં ફ-બ-ભ-ખ-હ અને જ નથી. ફ-બ-ભ-બોલો ફકત એક બોલ પ (ટૅમીલ "પાના") માં સમાઇ જાય છે. ત્યારે ખ અને હને ઠેકાણે કથી કામ લેવાય છે. જ અને શને બદલે મોટો ભાગ ચ (ટૅમીલ-ચાના) વાપડવામાં આવે છે. જો કે પાછળથી જી અને શ સંસ્કૃત ભાષામાંથી લીધેલા દીસે છે. અને તે કોઈ કોઇ વખતે વપડાય છે. વિશેષ, આ ચોપડી વાંચતાં વાંચક વર્ગ એના ઉચ્ચાર ઉપર વધુ ધ્યાન આપશે.

જે વ્યંજનની નીચે ઝીનો કાપો ્ મેળવામાં આવ્યો હોય તેને છેડે અ મુકયો હોય તેવી રીતે વાંચવું. જેમકે વન્દ્નમ; પોન્; વરૂષ્; ઈત્યાદી બોલો. વન્દ્નમ બોલને (Vandanam) વાંચવો નહીં કે (Vandnam), પોન્ બોલને (Pona) વાંચવો અને નહીં કે (Pon), વરૂષ્ને (Varusha) અને નહીં કે (Varush).

પણ જે વ્યંજનની નીચે આવો ઝીનો કાપો ્ નથી મુકયો તેને અ મુકયા વગર વાંચવો જેમકે અવન-(Avan), નાન (Nán) પીન્નાલ (Pinnal) ઇત્યાદી.

વળી લાંબા તેમજ ટુકા દાર્ઘ, સ્વર, ટ+ડ, ત+દ વીગેરેના બોલોનો તફાવત ધ્યાનમાં રાખી વાંચવું.

ઇરન્દુ, ઇલ્લે, ત્તલૈ વિગેરે ગળામાંથી ઉચ્ચારવાના બોલો, એ રીતે બોલી શકાય છે. એક રીત તો લખ્યા મુજબ જે શુધ્ધ છે અને બીજી રીત, રન્દુ, ઇલ્લે, તલે એવી રીતે બોલાય છે.

આ ચોપડી બનાવવામાં નીચલી ચોપડીઓની મદદ લીધી છેઃ—

ક્રિસ્ટીયન લીટ્રેચર સોસાઇટીનું ઇંગ્લીશ અને ટૅમીલ કોષ ના૦ ૧ લો, ૨ જો તથા મરહુમ મી૦ ન્હાનાભાઈ રૂસ્તમજી રાણીનાનો ઇંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ન્હાનો કોષ.

આ કામ બનતી કાળજી, સંભાળ અને સેહેજ બચતા કીમતી વખતના ભોગે બનાવવામાં આવ્યું છે. એમાં ખામીઓ તો ઘણી હશે પરંતુ વાંચનારે જાણવું જોઇએ જે એ ભાષા પારકી છે અને વળી ગુજરાતી ભાષામાં માહરા જેવા બીન અનુભવી હાથથી પહેલીજ વખત જન્મ લેવા પામી છે.

આ ચોપડી છપાવવાનો સઘળો ખરચ જમણે હાથે કીધેલું ડાબા હાથને માલમ નહી પડે એવા એક પારસી સદગ્રહસ્થથી કરવામાં આવ્યો છે. એ સાહેબના આવા ઉમદા વિચાર અને ભલા ગુણોને માહરા ખરા જીગરથી માન આપી આ ઘડીએ હું એ ભલા જરથોસ્તીનો આભાર માનવાની રજા લેઉંછું.

વળી આ ચોપડી પુરી કરાવવામાં કૃપા ગોનોઇ હાથે જે ઉલટ અને મનનું શાંતપણું બક્ષી રેહેનુમાઇ આપી છે તે ગેબી ચીજને શર નમાવી શેજદો કરૂંછું.

ચોપડીના કર્તા.

——ooXoo——

સાંકલીયું.

		સફે.
૧	શબ્દો અને ટુંકા વાક્યો	૧
૨	આંકડા અને વખત	૫
૩	નિશાળ	૬
૪	શરીર વિગેરે...	૮
૫	સગાં સ્નેહી વીગેરે	૧૦
૬	પોશાક વીગેરે	૧૨
૭	દવાદારૂ; ખાધખોરાકી...	૧૩
૮	ઘરબારને લગતું	૧૮
૯	પૈસા, સરસામાન વિગેરે	૨૧
૧૦	જાનવરો	૨૪
૧૧	ખેતીવાડી	૨૫
૧૨	ઉદયોગ	૨૭
૧૩	હથીયાર	૨૮
૧૪	નોકરી ચાકરી	૩૦
૧૫	મુલાકાત	૩૧
૧૬	મુસાફરી	૩૩
૧૭	વ્યાપાર ના૦ ૧ લો ૨ જો...	૩૪-૩૫
૧૮	કાયદો	૩૭
૧૯	સરકારી—લશ્કરી	૩૮
૨૦	ધાર્મીક	૩૯

"ટ્રુમીન્સ ટીચર" નાં અગાઉથી થનારાં ગ્રાહકનાં નામો.

—⁕—

	નકલ.	
શેઠ મંચેરશાહ એફ. ખાન	૨૦	કોલંબો.
,, જમશેદજી રૂસ્તમજી બીલીમોરીયા	૫	,,
,, આદમજી લુકમાનજી...	૫	,,
,, રતનજી પેસ્તનજી બીલીમોરીયા	૫	,,
,, કાવસજી મેરવાનજી નીલગીરીવાળા	૫	,,
રૂસ્તમજી મંચેરજી કોલંબોવાળા	૫	,,
ડૉકટર દી. પી. બનાજી...	૫	,,
શેઠ રૂસ્તમજી ખરશેદજી દુબાસ	૫	,,
,, પીરોશાહ માણેકજી નાગલા	૫	,,
,, સોરાબજી દોસાભાઇ બીલીમોરીઆ	૨	,,
,, અરદેશર કાવસજી એનજીનીયર	૨	,,
,, અબદુલરહેમાન નુરમાહમદ	૩	ક્ટન.
,, જહાંગીરજી એદલજી ઉનવાળા	૩	કોલંબો.
,, સોરાબજી દોસાભાઇ દલાલ	૩	,,
,, કેખશરૂ દાદાભાઇ ચોકસી	૨	,,
,, ગુલામહુસેન નુરભાઇ...	૨	ટુટીકોરીન.
,, ઘેલાભાઇ પ્રેમજી	૨	કોલંબો.
,, કાનજીભાઈ ઉકાભાઇ...	૪	,,
,, અસમાલજી અલીભાઇ	૧	,,
,, કરીમજી અલીભાઇ માંડવીવાળા	૨	,,
,, નજરઅલી કરીમભાઇ	૧	,,
,, ઇસમાલજી નુરભાઇ સાબુવાળા...	૧	,,
,, મોહનલાલ વેણીરામ ત્રોવેડી	૧	,,
,, મનીશંકર ત્રીભોવન જાની	૧	,,
,, ભાનજી પ્રાગજી ઠક્કર...	૧૦	,,
,, મુલજી હરજી	૧	,,
,, કાનજી હરજી	૧	,,
,, વીઠલજી કરસનજી ઠાકર	૧	,,
,, વીશનજી રાઘવજી	૧	,,
,, ફીકાભાઇ અબદુલહુસેન કપડવણજી	૧	,,
,, ખરશેદજી કાવસજી દુબાસ	૧	,,
,, હકીમજી આદમજી મહુવાવાળા	૧	,,
,, ગનીજી વલીજી	૧	,,
,, સુલેમાનજી મામદઅલી	૧	,,

શેઠ મામુજી આમદજી	૧	કોલંબો.
,, મહમદઅલી વલીજી	૧	,,
,, અબદુલ લતીફ દાદા	૧	,,
,, દોરાબજી એમ. મેહેતા	૧	,,
,, પીરોશાહ ફરામજી કરંજીયા	૧	,,
,, પીરોશાહ નવરોજી બીલીમોરીયા	૧	,,
,, દીનશાહ પીરોશાહ બીલીમોરીયા	૧	,,
,, રતનશાહ કાવસજી કાત્રક	૧	,,
,, નવરોજી પેસ્તનજી ગઝદર	૧	,,
,, ફરામજી બરજોરજી ભરૂચા	૧	,,
,, નુરભાઇ મામુજી અત્તરવાળા	૨	,,
,, આદમજી નુરભાઇ	૨	,,
,, અબદુલ હુસેન અલીભાઈ	૧	,,
,, રતનજી મહેરજીભાઇ પટેલ	૧	અમદાવાડ
,, નેણશી મોતીચંદ	૧	કોલંબો.
,, વીસનજી રતનજી	૧	,,
,, ગનીદ્રાજી આહમદ	૧	,,
,, ગોરધનદાસ શારાભાઇ	૧	,,
દરજી અમરશાહ	૧	,,
,, ઊદેવશંકર દોલતરામ...	૧	,,
,, કાવશાહ જમશેદજી રૂસ્તમજી	૧	,,
,, લાભશંકર મેહેતાજી	૧	,,
,, ભગવાનલાલ રૂપશંકર	૧	,,
,, પાલનજી નવરોજી કાપડીયા	૧	,,
,, એમ. કે. ગુરૂજી	૧	મદુરા.
,, ફુલચંદ કરસન	૧	,,
,, અબદુલગની અબુ	૧	મનાર.
,, છોટાલાલ હરીલાલ શાહ	૧	અમદાવાદ
,, રહીમતુલ્લા સુમાર	૧	અટીકોલા.
,, રહીમતુલ્લા ચાંદુ	૧	કોલંબો.
,, બહેચરલાલ કાશીરામ જાની	૧	ભાવનગર.

પનામે યઝદાન અહુરમઝદ ખુદાએ.

ટમીલ ટીચર.

શબ્દો અને ટુકા વાકયો.

હું—નાન.
મારૂં—એન્નુ દૈયદુ (mine.)
મને—એન્નૈ.
હમે—નાંગગ; નામ.
આપણું; હમારૂં—એંગગલુ દૈયદુ; નમ્મુદૈયદુ.
હમુને, આપણુને—એંગગલૈ; નમ્મે.

તું (nom. case)—ની. }
તને—ઊન્નૈ }
તારૂં—ઊન્નુ દૈયદુ. }

તમે—નીંગગલ; નીર. }
તમારૂ (yours)—ઉંગગલુ દૈયદુ. }
તમને—ઉંગગલૈ. }

તે—અવન.
તેનું—અવનુ દયૂ.
તેને—અવનૈ.

તેઓ—અવરકળ. }
તેઓનો—ની-નું—અવર કળુ દૈયદુ } Personal.
તેમને—અવરકળૈ. }

તેણી.—અવલ.
તેણીનુ (hers)—અવળ ઉદયદુ.
તેણીને (her)—અવળૈ.
તે-પેલું (nom)—અદુ.
,, (obj)—અદૈ
તેનું (its)—અદીનુદૈય.

તેઓ—અદુખગ; અવૈખગ. }
તેઓનું—અવૈખનુદૈયદુ. } નાન્યતર.
તેમને—અવૈખલૈ }

નજદીક—આશ.
સાથે—ઓદુ; ઉડન.
ને (to)—કુ.
માટે, વાસ્તે—આખ્.
પાસેથી, કણેથી, માંથી—ઇરુન્દુ; નીન્દુ; વીટુ.
માં-અંદર—ઇલ: ઇલે; ઉલ.
મારી નજદીક—એન ગ.
આમારી જોડે—એંગગલોડુ.
To him—અવનુક્કુ.
તેણીને માટે—અવલુકાખ્.
તેઓ તરફથી—અવરકળૈ વીટુ.

તેની અંદર—અદુકળીલ } neut. Plu.

મારૂં—એનદુ; એન્નુદૈય (my.)

હું પોતે-જાતે—નાંનતાન; નાને; એન્નૈયે.
આપણું-હમારૂં—નમ્મુડૈય.
આપણે પોતે—નામ તામે; નામે નમ્મૈયે.
તમારૂં (your)—ઉંગળુદૈય.
તેવણનું—અવનુદૈય.
તેણીનું—અવળૈ.
તેઓનું—અવરકળુદૈય; અવૈકળુદૈય.
આ—ઇદુ (એકવચન.)
આ—ઇદુકળ (બહુવચન.)
આ these—ઇવરકળ (નાન્યતર-જાતિ.
તે—અદુ.
પેલા-ઓ those—અદુખળ; અવેખળ.
(નાન્યતર જાતિમાં)—અવરખળ.
કોણ ?—યાર.
કોણનું-કોનું ?-યારૂદૈય; યારૂદૈયદુ.
કિયું which ?—એદુ.
શું ! કેમ ?—એન્નૂ.
એકેક (each)-ઓવવોરૂ; અનદન્દ.
હરેક, એક એક (every) એલ્લા; ઓવવોરૂ.
કોઇ-કાંઇ—યાદોરૂ; એદેનુમ.
એક-એકાદ—ઓરૂ.
સઘળું—એલ્લાંમ; એલ્લારૂમ.
થોડુંક; કાંઇએક—સિલ્લ; કોન્જમ.
કોઇ નહીં, એકપણ નહીં-ઇલ્લૈ; ઓન્દુમીલ્લૈ.
સારૂં—નલ્લ.
ખરાબ—કેટ.
લાંબું—નીલ્માન.
ટુંકું—કુટ્ટેયાન.
બીજું, જુદું—મત્ત; વેર (other.)
another—ઇન્નોન્રૂ;
ગરમ—સુડાન.
ઠંડું—કુલીરન્દ.
મોટું—પેરીય.
નાનું—સીરીય.
ઘણાએક—પલ; અનેખ.
થોડું, કેટલુંક—સીલ.
છેટું—દુરમ; દુરમાન.
નજદીક—કીટ; અરૂખે.
જલદી—સીકીરમ.
ધીમે શું—મેદુવુ; મેલ્લ.
સખત—કેટ્ટી; વલીય;
નરમ—મેદુવુ; મેલ્લીય.
સસ્તું—મલીવુ; નાયમાન.
મોઘું—કીરાકી; પીરીયમ.
મેહેનતુ—ઝાકદૈયુલ્લ.
આળસુ—સોમ્બુલાન.
ફરીથી—મરૂપડી; તીરૂમ્બ.
લગભગ—કોન્જન કુરય.
પહેલાંથી, કયારનું (already) મુન્નમે; અપ્પોદે.
એકલું, ફકત—તનીયે; માતિરમ.
હમેશાં—એપ્પોલુદુમ.
દુરથી—અપ્પાલ; પુરમપે.
પુરતું—પોદુમ.
સદા—નીત્યમાઈ; એપ્પોલુદુમ.
અંહીંયાં—ઇંગે.
કદીપણ નહીં—ઓરૂકાલુમ ઈલ્લૈ.
હમણાં—ઇપ્પોદુ.
નહીં—ઇલ્લૈ.
વારંવાર—અડીકડી.

એકવાર—ઓફતરમ.
ફકત—માત્રિરમ; ઓરે.
કદાચ—ઓરવેળે.
કદાચજ—અરીથાય; અપૂર્વમાઈ.
કોઇ કોઇવાર—રીસ્રવેળે.
જલદી—રીકીરગ; સુરકાય.
ત્યારે; પછી—આપોદુ; આપ્પાલ.
ત્યાં—અંગે.
ઘણું, અતિશ —મીગ્રવુમ (meghavum
સારૂં, ઠીક—નન્દાય; નલ્લદાય.
કયારે ?—એપ્પોલુદુ.
કયાં ?—એંગે.
શામાટે ?—એન.
આસરે—ઓરત્તાલ; ઓરૂમ-તુકુ.
ઉપર, કીમતમાં વધુ—મેલે; અધીયમાય
આસપાસ—કુરૂકકાઈ.
પછી, પાછળ—પીરપાડુ; પીન્ને.
માં (among)—નડુ; ઉલ.
ગોતરફ—સૂત્તી.
આગળ, સન્મુખ—મુન્ને; મુન.
નીચે—કીઝે.
વચ્ચે—નડુવે; મત્તીયીલ.
પેલીપાર—(beyond) અપ્પાલ.
હેઠે, નીચે—કીસે.
સિવાય; વગર—તવીર; પોધ્ર.
આરપાર; માંહે થઈને—મુલ્લમાઇ; કોન્ડુ.
under—કીસે; અડીઇલ.
અંદર; મધ્યે—ઊળ; ઉલ્લે.
વગર; બહાર—વેલી; પુરત્તાલ.
વળી; પણ—કૂડ; ઊમ.

અને—ઊમ.
કારણકે—એનનદાલ; પડીઇનાલ.
જો, અગરજો—આલ; આનાલ.
એટલા માટે—આખયઆલ; આખ.
જે કારણ માટે—ઇપડીઇરૂક્; આદલાલ.
જોકે; અગરજો—આખીલૂમ; એન્રાલૂમ.
એમાંનું એક—આવદુ; ઇરન્ડીલોન્ડુ.
અથવા—અલ્લદુ.
એમાંથી કોઈપણ નહીં—ઈરન્ડુમીલ્લે.
એપણ-તેપણ નહીં (nor)—અલ્લ; ઇલ્લે.
અથવા નહીં; અગર (whether) ઓ; ઇદુવો; અદુવો.
જા—પો.
આવ—વા.
આપ—કોડુ; થાલં.
લે—એડુ.
ઉભો રહે—નીલ; નીલ્લુ.
બેસો—ઉડકાર; ઈરૂ.
હું છું—નાન ઇરૂકેન.
તમે છો—નીંગળ ઇરૂકીરારગળ.
તું છે—ની ઈરૂકાઈ.
તે છે—અવન ઇરૂકાન.
હમો છે—નામ ઇરૂકીરોમ.
તેઓ છે—અવરગળ ઇરૂખકીરારગલ.
હું ચાહું છું—નાન સિનેહીખ-કીરેન.
તું ચાહે છે—ની સિનેહીખીરાઇ.
તે ચાહે છે—અવન સિનેહીખીરાન.
હમો ચાહીએ છે—નાંગળ સિનેહીકીરોમ.

તમો ચાહોછો—નીંગળ સિનેહી કીરીરગળ.
તેઓ ચાહેછે—અવરગળ સિનેહી કીરારગળ.
અંદર જાવ—ઉલ્લે પો.
બહાર જાવ—વૅલીયે પો.
ઉપર જા—મેલે પો.
Go on (ચલાવ)—નડ.
પાછલ જા—પીન્ને પો.
માળપર જા—ઉપરે પો.
નીચે જા—કીલે પો.
જાજા; ચાલ્યેજા—પોપો.
અંહીયાં આવ—ઈંગે વા.
ત્યાં જા—અંગે પો.
પાછળ ઉભો રહે—પીન્નાલ નીલ.
આગળ આવ—મુન્નાલ વા.
પાછળ આવ—પીન્નાલ વા.
જલદી આવ—શીકીરમ વા.
હળવે હળવે જા—મેલ્લ પો.
આ લે—ઇદૈ એડુ.
તે લઈઆવ—અદૈ કોન્ડુવા.
આ આપ—ઇદૈ કોડુ.
ઉભો રહે—નેં નીલ; મેલેનીલ.
નીચે બેસ—કીલે ઉક્કાર.
નીચે સુઈ જાવ—પડુનુકોલ.
ઉભો થા; ઉઠી બેસ—એલુન્દીરૂ.
તે કર—અદૈ સે.
હું કરી નથી શકતો—નાન માટેન; અદાલ કુડદુ.
તે કરી શકશે—અવનાલ-આગુમ અવનુક્કુ કુડુમ
તેને પુછો—અવનૈ કેલ.
તેને બોલાવો—અવનૈ કુપીડુ.
,, કહો—અવનૈ સોલ.

જોરથી બોલો—ઉરત્તીપેસુ.
(તું) જા માં—પોહાદે.
હું ગયો—નાન પોનેન.
તે આવ્યો—અવન વન્દાન.
તું કોણ છે—ની યાર?
તારૂં નામ શું?—ઉન પેરએન્ન.
મારૂં નામ રામછે—એન પેર રામન.
તમો શું માંગોછો—એન્ન વેન્ડુમ.
હું તમને જોવા ઇચ્છું છું—ઉન્નૈકાન વેન્ડુમ.
તુંને કોણે મોકલ્યો—ઉન્નૈયાર અનુપ્પીનડુ?
એ શું છે—ઇદુ એન્ન?
તે શું છે?—અદુ એન્ન.
હું અંહીયાં છું—નાન ઇંગે ઇરૂક્કિરેન.
તે ત્યાં છે—અવન અંગે ઇરૂક્કિરાન.
તે કયાં છે?—અવન એંગે.
શું તે ઉપર છે—મેલે ઇરૂક્કિરાના.
શું આ સારૂં છે?—અદુ નાલ્લદા.
તે ખરાબ છે—અદુ કેટ્ટદુ.
બોલીશ માં—પેસાદ.
મારે જવું જોઈયે—નાન પોહવેન્ડુમ.
તમારે જોઈએતો જાવ—ની પોહલામ.
તે દુર છે કે?—અદુ દુરમો;
નજદીક છે—અદુકિટ્ટ; સમીપમ.
મારે માટે થોભજો—એનક્ક કાત્તીરૂ.
થોભતા ના—કાતી હિ.
મારી છત્રી લઈ આવો—એન કુડૈ એદુત્તુવા.
(તે કામ) તમે કરતા નહીં—અદૈ સેય્યાદે.
તું આળસુ છે—ની સોમ્બેરી;

આંકડા અને વખત.

વખત—કાળમ; વેલૈ.
વરસ, સાલ—વરૂષમ.
મહીનો—માધમ.
અઠવાડીયું—કિઝમૈ; વારમ.
દીવસ—નાઝ.
ગઈ કાલ—નેતૂ.
આજ દીન—ઇન્રૈકકુ (ઈનેકુ).
આવતી કાળ—નાલૈકુ.
સવાર—કાઝમે; કાલૈ.
બપોર—પગળ; મત્તીયાનમ.
સાંજ—સાયંગ કાળમ.
રાત્રી—ઇરાતિરી.
રવીવાર—નાઇતૂ કિઝમૈ.
(ખ્રીસ્તીઓનો) વીસામાનો દીવસ—ઓઇવુનાલ.
સોમ—થીંગળ કિઝમૈ.
મંગળ—સેવ્વાઇ.
બુધ—પુદન.
ગુરૂ—વિયાળમ.
શુક્ર—વેલ્લી.
સની—સનીક કિઝમૈ.
કલાક—મ ણીનેરમ.
એક કલાક—ઓરૂમની.
બે ,, —રન્ડુમની.
મીનીટ—નીમીશમ.
સેકંડ—વીનાડી.

એક—ઓન્રૂ.
બે—ઇરન્ડૂ.
ત્રણ—મુન્રૂ; મુન્ડુ.
ચાર—નાલુ; નાંગ્ગુ.
પાંચ—અંન્જી; અઇન્ડૂ.
છ—આરૂ.
સાત—એઝુ.
આઠ—એટ્ટુ.
નવ—ઓન્બદૂ.
દસ—પત્તુ.
અગીયાર—પદીનોન્દૂ.
બાર—પનીરંન્ડૂ.
તેર—પદીનમુન્ડુ.
ઓગણીસ—પત્તોનબદૂ.
વીસ—(ઇરૂપદૂ) ઈરૂવદૂ.
ત્રીસ—મૂપ્પદૂ.
ચાલીસ—નારપદૂ.
પચાસ—આઈમ્બદૂ.
સાઠ—આરૂવદૂ.
સીત્તેર—એઝુવદૂ.
એંસી—એન્બદૂ.
નેવુ—તોનનુરૂ.
સો—નુરૂ.
હજાર—આઇરમ.
લાખ—ઇલચ્છમ.
સલામ, મહેરબાન—વન્દનમ-ઐયા.

તે ગઇ કાલે આવ્યો—અવન નેતૂ વન્દાન.
કાલે આવજો—નાલૈવા.
આજ બપોરે આવજો—ઇન્દ સાંયન્દ્રમ વા.
અરધા કલાકમાં આવ—અરૈમની નેરત્તીલ વા.
તેઓ આજે આવ્યા—ઇન્રૈકકુ વન્દારગળ.
કેટલા વાગ્યા?—મનીએન્નુ; નેરમ એન્ન.

ઘડીયાલમાં કેટલા થયા?—એત્તુને મની.
એક વાગી ગયોછે—ઓન્દ્રુ આઇતૂ.
સવાએ થયા છે—ઈરન્ડેકાલ આઇતૂ.
સાડાત્રણ થયા છે—મૂન્રૈમની.
પાંચ થવા આવ્યા છે { (૧) ઐદ્દ તદ્દ આઇન્દાઇતુ / (૨) ઐદ્દ તદ્દ આઇન્જાઈતૂ.
હમણાં મધરાત છે—ઈપ્પોદ્દ નદ્દુચ્ચામમ.
એક મનીટ થોભો—ઓરૂ નીમીશમ નીલ્લુ.
આવતી કાલે આદીતવાર છે—નાલૈકુ નાઇતુકિલ્મૈ.
ગયું વરસ (પોર)—પોન્ વરૂપમ.
આવતું વરસ—વારૂખિર્ વરૂપમ.
પરારનું વરસ—ઓરૂવરૂપ્ થુકુ મુન્ને.
સોળ દીવસ—પદીનાર્ નાલ.
ચોવીસ કલાક—ઇરૂવદુ નાલ.
તેત્રીસ વરસ—મુપ્પદુમુન્રૂ વરૂપમ.
નવ્વાણું દીવસ—તોન્નૂત તોન્બદ્દુનાલ.
અડતાળીસ અઠવાડીયાં—નારપદ એત્તુવારમ.

નિશાળ—પળ્લીક કૂડમ.

સ્કુળમાસ્તર—ઉપાતિયાયર.
શીખનાર—પડીપ્પીકવર.
ખુરસી—નારકાલી.
બાજટ—બેન્ચૂ; વિસૂપળકે.
ટેબલ—મેસૈ.
લખવાની ઢળતી ટેબલ; દેસ્ક-સાઇપ્પૂ મેસૈ.
છાપી—પદમ.
કૉપી—સત્તમ; કાપી.
સ્લેટ—એલૂદ્દ પલ્લએ.
કલમ—પેના; ઇરગુ.
ઢબ (style)—એલુત્તાની.
તાડપાંદડું—ઓલૈ.
કાગજ—કદુદાસી; કાઈદમ.
આલ્ફાબેટ; મૂળાક્ષર—નેદ્દૂત કનકુ
લેટર—એલુત્તુ.
શબ્દ—વારત્તૈ.
વાકય—વાઈયમ.
લીટી—વરી.
પાનું. પેજ—પક્કમ.
ચોપડી—પુસ્તખમ.
તેડેવાર, પરણ—વિદ્દુમુરૈનાલ
મોડું; લેટ—પોરૂત્તુ.
ગેરહાજર—વારૈલીલ્લૈ.
જગ્યા—ઈદમ.
જવાબ—ઉત્તરવુ; મરૂમોલી.
પાઠ—પાડમ.
ઘોંઘાટ—સન્દડી.

મીનીંગ—અર્ત્તમ (અર્થંગ).
ભુલ—તપ્પીદમ; પીલૈ.
વાંચવું—વાસી; પડી.
લખવું—એલુદ્દ.
બોલવું—પેસુ.
જોડણી કરવી—એલુત્તુક કૂટુ.
કહો—સોલ્લુ.
પાઠ ભણી જવો—પાડન સોલ્લુ.
સમજવું—તેરીન્દુ-કોલ.
જાણવું—અરી
શીખવું—પડી.
તરજુમો ભાષાંતર કરવું—તીરુપ્પુ; મોલીપેયર.
તપાસવું, એકઝામીન—પરીસોદી.
ઉતારો કરવો, કોપી કરવું—પેર્ત્તેલુદ્દ.

વાકયો.

તમે ઈંગ્લીશ બોલી શકો છો?—ઈંગ્લીશુ પેસુવાયા?
થોડુંક બોલી શકું છું—કોન્જમ પેસુવેન.
મને થોડાક બોલો માલૂમ છે—એનૂકકૂ સિલ્લ વારતૈગળ તેરીયુમ.
હું ટૅમીલ ભાષા બોલી શકતો નથી—ટૅમીલૂ પેસુમાતેન.
હું ટૅમીલ શીખવા ઇચ્છું છું—ટૅમીલૂ પડીક્ક મનતીરૂકિરદુ.
નીશાળે ચાલો—પલ્લીક કૂડુકકુ વા.
શિક્ષક કયાં છે—વાત્તીયાર્ એંગ્ગે.
તમારી જગ્યાપર બેસો—ઉકકાર (ઉપકાર).
કયાં બેસું?—એંગ્ગે ઉકકાર્.
અવાજ નહીં કરો—સત્તમ પન્નાદે.
શામાટે મોડા આવ્યાછો—એન પોરત્તૂ વન્દાય.
મે મારી ચોપડી ખોઈ છે—એન પૂસ્તખૈમ પોખુડીત્તેન.
જધને જુવો—પોય અદેદ તેડીપ્પાર.
મને મારી સ્લેટ મળતી નથી—એન એલુદુપલગૈએઇ કાનોમ.
તમે તે કયાં મુકી—અદૈ એંગ્ગે વૈત્તાઇ.
વાકય વાંચો—વાકીયસૈ વાસી.
આ પાનાનો તરજુમો કરો—ઇન્દ પકકૈ મોલીપેયર.
આવતીકાલે રજા છે—નાલૈકુ વીડુમુરૈ.

શરીર વિગેરે.

રૂહ, સોલ—આતૂમા.
અંગ, શરીર—શરીરમ.
માથું, મસ્તક—તલે; સીરસુ.
ખોપરી—મન્ડૈ.
નિમાળા, બાલ—મૈર.
મુખડો, સુરત—મુખમ.
કપાળ—નેટ્રી.
ભવાં, ભમર—પુરૂવમ.
આંખ—કન.
પોપચું (આંખનું)—કન ઈર્પૈ; કનઇમૈ.
આંખના પાંપણના બાલ--કન મૈયીર.
નજર, દૃષ્ટિ—પાર્વૈ.
આંસું, નેત્રજળ—કનનીર.
નાક—મૂકુ.
નસકોરાં—નાસી; મૂકુદુવારમ.
ગંધ, વાસ—વાસનૈ.
મોંઢુ, મુખ—વાઇ.
દાંત—પલ્લૂકળ.
દાંતના પાળા—ઈરૂ.
તાળવું (palate) મેલવાઈ.
લબ, થુક—એચીલ.
જીભ—નાવુ; નાકુ
સ્વાદ—રૂસી.
કાન—કાદુ.
સ્પર્શ—તોડુથલ.
જડબું, દાઢ—તાડૈ.
હડપચી—મોવાઇ કટ્ટૈ.
દાઢી—થાડી.
ચોભિયા—કન્નૂમીસૈ.

મુછ—મીસૈ.
ઘાંટી, ગળું—તોન્ડૈ.
દમ લેવાની નળી—કુરલ વળૈ.
ડોકી, ગરદન—કલૂત્તૂ.
ખભું—થોલ.
હાથ (arm)—કૈ; પુયમ.
હાથ (hand) કૈ.
કોપરિયું—મુલંગ કૈ.
જમણો હાથ--વલ દુ કૈ.
ડાબો હાથ—ઈડ્દુ કૈ.
પોંહોચો, કાંડું—મનીક ટ્ટુ.
હથેલી—ઉરંગ કૈ.
આંગળી—વીરલ.
હાથના અંગોઠા ની પાસેનું આંગલું—આલકાટી વીરલ.
અંગોઠો—પેરૂ વીરલ
ટાંચું (Knuckle)—કનુ.
નખ—નખમ.
છાતી—માર્પુ.
જઠર; ઓજરી; પેટ—વઈરૂ.
બાજુ—પખ્ખમ.
પીઠ—મુદુખુ.
પેટ—વયરૂ.
આંતરડા—કુડલખળ.
કમર, કેડ—ઈડુપુ; એરૈ.
પગ—કાલ.
જાંગ—થુદૈ.
ઘુંટણ—મુલુંગ કાલ.
પગનું ટેકું—કેનૂડૈ ચદૈ.
પગની ઘુંટી—કનૂકાલ.
એડી—કુડી કાલ.

પગનું તળિયું—ઉલંગ કાલ.
પગનો અંગુઠો / પગની આંગલી. —કાલ વીરલ.
ચામડી—થોલ.
માંસ.—સદૈ; માંગીસમ.
લોહી—ઈરત્તમ.
પિત્ત—પિત્તમ.
પરસેવો—વેવૈં.
હાડકું—એલુમ્બુ; મુલ્લુ.
ભેજું—મુલૈ.
રોગ, આજાર—વિયાધી; નોઇ.
સલેખમ—જલ્દોષમ; સલ્દોપમ.
ઠાંસો, ખાંસી—ઈરૂમલ.
તાવ, બોખાર—કાચળ.
મરડો (dysentery) સિધ્પેધી.
કૉલેરા—વાન્દીપેધી.
ગુમડુ—પરૂ.

નાજુક પડેલી જગા, નાસૂર—પૂન.
ખુજલી, ઢીડ--સોરી; સીરંગ્ગુ.
કોઢ; કુષ્ટ (leprosy)--કુષ્ટમ.
શીતલા, શહીઅડ--વૈસુરી; અમ્મે.
શીતલા કાઢવા (vaccination) અમ્મે વૈતળ.
જખમ, ઘા--કાયમ.
ઝેર--વિષમ; નન્જુ.
દવા—મરન્દુ.
મલમ--તૈલમ.
ઓકારી, વૉમીટ--વાન્ધી; ઓક્કાળમ.
જુલાબ, ઝાડો--પેધીમાન્દુ.
તંદુરસ્તી, તબિયત--સૂધમ.
માંદગી—વીયાધી.
મુરદું, શબ--પીનમ; પ્રેધમ.
પાયદસ્ત, દફનાવવાની ક્રીયા-ઇલવુ.
ઘોર, કબર--કુલી; કલ્લ્ રૈ.

વાક્યો.

આપણાં શરીર નાશ પામશે—નમ્મૂદય સરીરમ સાખુમ.
આત્તમા કદી મરતો નથી—આતૂમા ઓરૂપોદુમ સાખાદુ.
તમારા વાળ ટુંકા છે—ઉન મઈર કુટ્ટૈ.
(તમારૂં) મોં ધુવો—મૂખ્થૈ કલુવુ.
દાંત સાફ કરો—પલ્લૈ વીલ્ખુ.
આ દાંત દુ:ખ દે છે—ઇન્દ પલ્લૂ નોખીરદુ.
તેણે પોતાની આંગળી કાપી નાંખીછે--અવન દન વીરલૈ વેટ્ટીક્કોન્ડાન.
ગોઢું બંધ કર—વાએઇ મૂડુ.
તેણે પોતાની આંખ ખોહી છે—અવનુકકુ પાવૈં પોઇદુ.
આપણે નાકથી સુંઘીયે છીયે--મૂખીનાલ મુખૂરૂકિરોમ.
આપણી જીભે કરીને ચાખીયે છીયે--નમ્મૂદય નાવીનાલ રૂસીક્કીરોમ.
મોઢું ઉઘાડ--વાએઇ તીર.
ઘૂંટણ વાંકું કરો--મૂલંગકાલ વલૈ.

મારાં ખભાંને ઈજા થઇ છે—ચોલીલે કાયમ પન્નીક કોન્ડેન.
એક પાસળી જોખમાઈ છે—ઓર વીલાવેલુમ્બુ મૂરીન્દ્દુ.
તેણીએ માહરા જમણા હાથને હાથ લગાડયો (સ્પર્શ કીધો)—અવલ એન વલ્લુદુકૈએઇ તોત્તાલ.
તમારો ડાબો હાથ નીચે નાંખો—ઉન ઇડદુકૈએઇ તાલ્લુવીદુ.
તમારો હાથ લાંબો કરો—ઉન કૈએઈ નીટુ.
અંગુઠો કયાં છે? (અંગુઠો કયો)—પેરૂવીરલ એદુ.
હું મારાં નખ ઉતારૂં છું—નાનએન નખંગૂલે આરૂકિરેન.
મારાં પેટમાં દુઃખાવો થાય છે—એનકુ વઇરૂ નોખીર્દુ.
ઘુંટણુ મંડી પડો—મૂલંગકાલીનમેલ નીલ્લૂ.
તમારા પગ મેલા છે—ઉનકાલ અલુક્કાય ઇરૂકીર્દુ.
માંસ નરમ હોય છે—સદૈ (ઇરૂચ્ચી) મેદુવુ.
હાડકું સખ્ત છે—એલુમ્બુ કડીનમ.
લોહી રાતું હોય છે—ઇરત્તમ સીવપ્પુ.
માંદગી દરેકને આવે છે—વીયાધી એલ્લારૂકુમ વરૂખીર્દુ.
તેને સળેખમ થયો છે—અવનુકકુ જળદોષમ.
આ મલમ લે—ઇન્દ્ તૈલ્લૂથૈ એદુત્તુકોળ.
તેને સાપે કરડયો છે—અવૂનૈ પાંમ્બુ કડીત્તદુ.
ઘા બાળી નાંખો—અન્દ્ કાયૂતૈ સુટ્ટ.
આ દવા પી જાવો—ઇન્દ્ મરૂન્દૈ કૂડી.
ગાયનો ચેપ મુકાવવેથી શીતલાનો અટકાવ થાય છે—અમ્મૈ વૈતાલ વૈસુરી વરાદુ.
સુઘડતા ખુજળીને દુર રાખે છે—સુત્તીયાયીરૂન્દાલ સીરંગુ વરાદુ.
એણે મને ઓકારી પેદા કીધી—અદુ એનકૂ વાન્દીયુન્દાકીતુ.
મેં ઘોર જોઈ છે—નાંન કલ્લરૈએઈ પાર્તેન.
તે મરી ગયોછે—અવન ઈરન્દુપોનાન.

સગાં સ્નેહી વીગેરે.

ફીરસ્તો—દેવ્દુદન.
ભૂત, સેતાન—પીસાસુ; પેઈ.
સગાંવ્હાલાં—ઉરૂવુમુરૈયાર.
કુટુંબ—સમુસારમ.
માબાપ—પેત્તાર; તાઇતન્દૈયર.
પુરૂષો, મરદો—મનીદર.
ઓરતો—ઇસ્તીરીખળ.
નરજાત—આન.
સ્ત્રી જાત—પેન.
જુવાન—ઇળૂમૈ; વાળીપમ.
છોકરૂં (child)—પીલ્લૈ.
નાનું બાળક (infant)—સિસુ; કુ-ઝન્દૈ.

દાદા, બપાવો, મમાવો—પાટન.
દાદી, બપૈ, મમૈ—પાટી.
બાપ—તધૂપન; અપ્પા.
મા, માજી—તાઈ.
કાકો—સિન્નૈયા; સિત્પન; તધપનો-દય-સખોદ્રન.
મામો—અમ્માન; મામન.
ફુઈ—અત્તે.
કાકી—સીત્તી; સિરીયતાઇ.
મામી—અત્તૈ; મામી.
ફુવો—મામા.
માસી—સિત્તી; સિન્નૂમૈ.
માસો—સિન્નૈયા.
દેર—કોલુનદન.
જેઠ—મચ્ચાંન; અત્તાન.
દેરાંણી—તન્ગૂચી.
જેઠાંણી—અક્કાલ.
નરણ—સમ્બન્ધી.
ભોજૈ—મધૂની.
ધણી, વર—પુરૂષણ.
ધણીયાણી—મનૂવી; પેન્જાદી.
દીકરો—મધન.
દીકરી—મધલ.
ભાઇ—સખોદ્રન.
બેન—સખોદ્રી.
મોટો ભાઇ—અમન.
નાનો ભાઇ—તમ્બી.
મોટી બેન—અકકાલ.
નાની બેન—તન્ગૂચી.
પિત્રાઇ ભાઇ—મચ્ચાંન.
ભત્રીજો—સખોદ્રન મધન.
ભાણેજ—સખોદ્રી મધન.
દીકરાનો દીકરો, નબીરો—પેરન.
પૌત્રી—પેતી.
સસરો—મામ્નાર.
સાસુ—મામીયાર.
વહુ—મરૂમખળ.
પિત્રાઈ બાપ—માતાન તધ્પન.
„ મા—માતાન તાઇ.
વીધવા—વીધ્વૈ; કૈમ્પેન.
રંડાયલો—તાર્મીલન્દ્વન.
માઆપ વગરનું છોકરૂં—અનાધી.
તાઇ—તધ્રૂપ્નીલ્લાદ્ પીળૈ.
શેઠ—એજ્માન.
શેઠાણી—એજમાની; એજમાતી.
નોકર—વેલેકારંન.
બબરચી, રસોઇઓ—સુવમ્પાહી; કુસીનીકારંન.
પાડોસી—આયૂલાંન; પક્કુવીટુકારેન.

વાક્યો.

આપણે દેવતા જોઇ શકતા નથી—દેવૂંદુદ્દૈ કાનક કૂડાદુ.
તમારાં સગાં ક્યાં છે?—ઉન ઉરૂવિનમુરૈયાર એંગ્ગે.
ચાર માણસ આવ્યાં—નાલૂ મનીદર વન્દારગળ.
ત્રણ બાયડીઓએ તેને જોયો—મુન્ડુ ઇસ્તીરીખળ અવનૈક કન્ડારકળ.
તે તો ફક્ત બાળક છે—અવન પીલ્લેતાંન.

આ બાબદ્દ તમારી ઓરતોપર પ્યાર રાખો—પુરપૂરે ... ... હીમારે સિનેહી શુંગળ.

નોકરો મેહેનતુ હોવા જોઇએ—વેલેકારર જાકહૈયાઇ ઇરફ્વેન્દુમ.

વીધવાઓ ફરીથી પરણી શકે—કૈમ્પેન્ગુળ કળીયાનમ પનીક કોલ્લશામ.

મારો ભાઇ તાવથી ગુજરી ગયો—એન સખોદૂન કાઇચ્ચલાલ ઈરન્દાન.

મારી બાયડી શીખવાને ઇચ્છે છે—એન મનૂવી પદીકૂ વીરમ્બુકીરાન.

તે એક માબાપ વગરનો છોકરો છે—અવન તાઇતન્દૈ ઈલ્લાદ્ પઇઅન.

ચાકર તરફ માયાળુ રહો—વેલેકકારનમેલ પરૂચ્માઈ ઈર.

તે છોકરાંને લઇ આવ—કુલન્દૈયેક કોન્દુવા.

તે મારી દીકરી છે—અવળ એન મવળ.

આયાને બોલાવ—આયા લેક કૂપીડુ.

રસોઇઓ ચાલી ગયો—કુસીનીકકારન પોઇવીત્તાન.

તેના શેઠે તેને મોકલ્યો—એજમાન અવનૈ આનુપિનાન.

તમારા પાડોશીઓને શીખવો—ઉન આયૂવારૈ પડીપી.

પોશાક વીગેરે.

કપડાં—ઉડુપ્પુ; વસ્તીરમ.
ચીથરાં—કન્દૈકળ.
રૂ—પન્જુ.
રેશમ—પટ્ટુ.
છત્રી—કુડૈ.
પાઘડી—તલપાગૈ.
ટોપી—કુલ્લા.
હૅટ—ટોપી.
ચસમા—મૂખુ કન્નાડી.
ઇઅરીંગ—કડુક કન.
મણકો, મણી—(bead) મનીખળ.
અસ્તરો—અમ્પૂટન કત્તી.
બુરખો, ઘુમટો—મુખખાદુ.
અંદરનું પહેરણ, શર્ટ—ઉલ્લચટ્ટૈ; ખમીસ.
ઝભ્ભો (cloak)—અંગ્ગી.

શાલ—શાલ્વૈ.
ડગલો—મેર ચટ્ટૈ.
બનીયન, બદન—મેલચટ્ટૈ.
લેંગો—કાલચટ્ટૈ.
લુગડું—સિલૈ; તૂની.
બાંહે (sleeve)—કૈમુન તોંગ્ગળ.
સીવણ, સાંધો—તૈઅલ; ઇનૈપુ.
બ્રેસલેટ—કાપુ; કડ્કમ.
ચીતગ, બાંગડી—વલૈયલ.
નાકમાં પહેરવાનું નથ—મૂખૂકુત્તી; પૂલાકકુ.
રૂમાલ—કૈકુટૈ; ઉરૂમાલૈ.
હાથનું મોજું—કૈચટ્ટૈ.
પરેછીયા સાથનો રૂમાલ, નૅપ્કીન; તુવાલૈ.
લાકડી—તડી; કૈતડી.

[illegible]—[illegible].
બટન—બોત્તાન.
ઘડીઆળ—કડીયારમ.
સાંકળી—સંગિકલી.
રીબન, પટી—નાડા.
કમરબંદ, પટા—અરૈ કચ્ચૈ (girdle)
Bolt—વીલ્લૈ.
નાણાંની કોથલી—પનૂપૈ.

[illegible]—[illegible].
સ્ટોકીંગ્સ—પેરીયુમેરજોડુ.
મોજાં (socks)—મેરજોડુ.
જોડા, બુટ—નીલ્લ છાપાડુ.
શુઝ, જોડા—છાપાડુ.
સ્લીપર્ઝ—સેરૂપ્પુ; મીદીયડી.
ચંપલ (જોડા)—પાદ્ કુરૂડુ; સેરૂપૂ.

વાકયો.

આ એક રેશ્મી રૂમાલ છે—ઇદુ પ્ ઉરૂમાલૈ.
તેની છત્રી ભાંગી ગઇ છે—અવન કુડૈ ઓડીન્દદુ.
મારી પાઘડી ખોવાઈ ગઈ છે—એન તલૈપાગૈઅઇ પોખૂડી તેન.
અસતરો ધારદાર છે કે—અન્દ્ અમ્બુટ્ટનકત્તી કુમૈયાઈ ઇરૂકીરદા.
છોકરીઓ મણકા (મણી) ને ચાહે છે—પેન્ગલુકુ મનીખળ પીરીયમ્.
બાંહે ફાટી ગઈ છે—કૈમુન તોંગળ કીલીન્દદુ.
તમે મોજાં વેચો છો—મેરજોડુ વીર્કીરાયા.
શા માટે એરીંગ પહેરો છો—એન કડુક્કન પોડુકિરાઇ..
આ લાકડી સારી છે—ઇદુ નેર્ત્તીયાન્ તડી.
ઘડીયાળ ઉપયોગી ચીજ છે—કડીયારમ ઉપયોગ્ માન્દુ.
મહેરબાની કરીને તમારો પંખો થોડા દીવસ સારૂ વાપડવા આપો—ઉન
વિસીરીયેઇ ઇર્વ્લાખ્ દયુસૈયુમ.
મારો ચસમો લઇ આવો—એન મૂખુક કણ્ણાડીએઇ કોન્દુવા.
આ મજબુટ પટો છે—ઇદુ બલ્લ્માન્ વીલ્લૈ.
તમારા ચંપળ કયાં છે—ઉન સેરૂપૂ એંગે.
મારી ઠેળી તો ખાલી છે—એન પનૂપૈ વેરૂમૈયાઈ ઇરૂકીરૂદુ.
શું મારી કોઠળી ખાલી છે—એન પનૂપૈ વેરૂમૈયાઈ ઇરૂકીરદા.

હવાદારૂ ખાદ્ય ખોરાકો.

ખોરાક, ખાવાનું—સાપાડુ.
ખાદ્ય પદાર્થ—ભોજન્ પદાર્થન્ગળ.
ભુખ્યો—પસીયુલ્લ.
તરસીલું, પ્યાસું—તાખ્મુલ્લ.

સહવારનો નાસ્તો—કાલૈ ભોજનમ.
ટીફીન—પહર્ ભોજનમ.
જમવાનું,—થીની; પહર્ ભોજનમ.
વાળુ—ઇરા સાપાડુ.

તળવું—પોરી; વરૂ.
ઉકાળવું—સુન્ડલ; શુવ્દૂળ (ધીમે-
તાપેસીજવવું.)
ભુંજવું—પોરી.
ખડખડાવી ઉકાળવું—અવી; વેવી.
ચાવવું—મેલ્લુ.
ખાવું—ઊન; થીન્નુ.
પીવું—કુડી.
ગળવું—વીળુન્ગુ.
ખાણું મુકવાની રકાબી, દીશ—તટ્ટુ.
પ્લેટ—પીંગાન.
નાની રકાબી—તટ્ટૈ કોપે.
પ્યાળું—કોપૈ.
ભાત—નેલ્લુ.
ચોખા—અરીસી.
રાંધેલા ચાવળ—સોરૂ.
કાંજી—કાંન્જી.
સૉસ—કુળમ્બુ.
મુરઘી કરી—કોલી કરી.
શાકભાજી—મરૂક કરી.
નાળીએર—તેન્ગાય.
કાકડી—વેલ્લૂરિકકાઇ.
વેંગણ—કત્તરિકાય.
કેળાં—વાલૈપલમ.
બ્રેડફ્રુટ—ઇરૂપ્પલાકાય.
પ્ણસનું ઝાડ—પલાપલમ.
પોટેટો—ઉરલૈ કીલંગ્ગુ.
સકરકંડ (sweet potato) વલ્લી
કીલંગ્ગુ.
રતાળુ કંદ—ઇયામીચ્ચંગ કીલંગુ.
મકઈદાણો—સોલમ.
બાજરી—થિને; સામૈ.
મણ્ણા—કોલ્લુ.

આમળી—પુલી.
હલદ—મંજલ.
મરી—મીલ્ખુ.
ભુરૂ કોરૂ—પૂસનીકાય.
મરચાં—મેલ્ખાય; કોચીકા.
જાયફળ—જાદીકાય.
જાવંત્રી—જાદીપત્તીરી.
લવીંગ—કામ્બુ; એલવન્ગૂપુ.
એલચી—એલમ; એલ્કાય.
આદુ—ઈન્જી.
સુંઠ—સુક્કુ.
લીંબુ—એલુમીચ્ચમ પળમ; દેસીકાય.
કાંદા—વેંગ્ગાયમ.
રાઇ—કડુખુ.
માંખણ—વેન્નૈ.
આટો—માવુ.
ખમીર, માણુ—પુલીપુ.
રોતી—અપ્પમ; રોટી.
પાંઉં—પેરીય રોટી.
કાતરી—તુન્ડુ.
રોટીની કોર—પોરકુ; થોલ.
કેક—પનીયારમ; કોલુ કટ્ટૈ.
મીઠાઇ—મીટાઇ.
માંસ—ઇરચ્ચી; કરી (meat.)
ગાયનું ગોસ્ત—માટ ઇરચ્ચી.
વાછરડાંનું માંસ—કન્રૂ ઇરચ્ચી.
મટન—આટ ઇરચ્ચી.
ડુકરનું માંસ—પન્ડ્રી કરી.
પક્ષી પંખેરૂ—કોલી
પિલ્લું, મરઘાંનું બચ્ચું—કોલી કુન્જુ.
બતક—કુલ્લૂવાતુ.
હંસ—પેરીય વાતુ.
ટર્કી—વાન કોલી.

કબુતર—પુરા.
પનીર—પારકટ્ટી (પાલકટ્ટી.)
દુધ—પાલ.
ઘી—નૈ.
મલાઇ—એડુ; આડૈ.
કૅાશી,—કાશી કોટ્ટૈ.
ખાંડ—સર્ક્કરૈ.
ગૅાળ—વેલ્લમ.
પાણી—તન્નીર; જળમ.
વાઇન દારૂ—દ્રાચ્ રસમ.
બીયર દારૂ—બીર સારાયમ.
તાડી—કલ્લુ.
ગામઠી દારૂ—ઍરકુ સારાયમ.
પાન (ખાવાનાં)—વેતીલૈ.
સોપારી—પાકુ.
બીડી (સીગાર)—સુરુટુ.
તોબૅકો—પોઇલૈ.
તપકીર—મૂખુથુલ; પોડી.
લીંબુ (મીઠું)—કીચ્ચીલીપલમ.
જમરૂખ, પેર—કોઇયા પલમ.
કેરી, આંબા—મામ પલમ.
અન્નેનાસ—અન્નારસી પલમ.
પપાંઉ—પપાલી પલમ.
દાડમ—માથુલમ પલમ.
સીતાફળ—સીતા પલમ.
દુધી—સોરૂકા.
બોર—એલન્દૂ પલમ.
ભાજી—કીરૂ.
ખજુર—પેર ઈચ્ચમપળમ.
દરાખ—મુન્દ્રીયૂ પળમ.
સાકર—કરખન્ડુ.
બદામ—કોટ્ટાંગા; વાધમ.

તજ—કરૂવા પટ્ટૈ.
ધાણા—કોથૂમલ્લી.
જીરૂ—સીરૂખમ; જીરૂખમ; મચ્છીરમ.
વરીયાળી—પેરીયજીરમ.
ખસખસ—ખસૂખસા.
મેથી—વેંદ્યમ.
સુવા—સદકુપ્.
હીમજી હરડે—પીન્જુ કડુકાય.
હીંગ—કાયંમ.
હરડાં—કડુકાય.
બેડાં—તાન્ડીકાય.
આમળા—નેલ્લીકાય.
પીપર—ટીપીલી.
પીપળી મુળ—(ટીપીલી મુળ) નરૂકુ મુળમ.
પીપરા—આના ટીપીલી.
ગંધક—ગૅન્ધૂકમ.
ચૅાળ (ખાવાનો)—પુનાકુ.
ફટકી—સીનાકરમ.
આંબા હળદ—કસ્તુરી મંચ્ચળ.
કાચકા—કલૂચી.
અજમો—ઓમમ.
લસણ—વેલ્લે પુન્ડુ.
સોનામુખી—નીલૂઆવે.
કાળી જીરી—કરીંજીરંવ.
ગેરૂ—સીધપ્પુ કાવીમનૈ.
વીલાતી ઘાસ—સંચવ; પાસી.
ભુંજેલા ચણા—ખડલૈ.
રાતા ચણા—તુવૂરે.
તુવરનીદાળ—તુવરમ પરીપુ.
મગ—પાસી પયરૂ.
જમાળ ગોટા—નેરવાળમ.

કેશર—(અરીસનમ) કુન્કુમ અપ્પુ.
જેઠીમધ—અધી મધુરમ.
ટંકણખાર—વેન્ગારમ; પુરીખારમ.
તડબુચ—વત્તકાઇ.
તલ—એલ્લુ.
તાડ—તાલૈમરમ.
તુરીઉં—પેત્કોલુ.
દહીં—તૈઇરૂ.
એરંડીયું—વેલક એન્ને.
નાગર મોથ— / ચોપચીની — } સીનાપ્પા.
પાપડ—પર્પુડમ.
પીપર—ટીપીલી.
ભીંડા—અંદક્કા.
મોરથુથુ—પલમાનીકમ; થુથુ.
લાખ—લાકીરી.
શેરડી—કરમ્બુ.
મધ—થેન.
સરસ—કુંગીલીયમ.
સાબુ ચોખા—સવુઅરીસી.
મીણબતી—મોલુતીરી.
સુખડ—ચંદનમ.
કારેલાં—પાવૈકાઇ.
ઈસેસ—કુન્દુરૂકમ.
અડદ—વુલન્દુ.
ચોલા—તત્તુપેર.
કરૂકુટી—કડુરોની.
નવસાગર—નવસારમ.
ઉપલેટ—કોસ્તમ.
વાવડીંગ—વાઇ વીલંગમ.
સુરમો—સુરમાકળ.
હીરાકસી—હીરાકસી.

પારો—રસમ.
અસેરીઓ—સાલીયેલ.
ગુલાબ—પનીર.
ઈંદિરજવ—વેપાળ અરસી.
એળીયો—કરીયુ પાળમ.
કપુર કાચળી—પુરાંન કળંગુ.
આસન—અમુકરા.
ગોડાવજ—વસમ્બુ.
અંગુર—સુલતાન કીસમીસ.
હીંગળો મરકતી—પેરીન કાયમ.
બાલુંગા—પેરીયુ કરપુ ખસ્ખસા.
તુકમરીયાં—સીન્નુ કરપુ ખસ્ખસા.
કપુર—સુદમ.
પટાકડા—રતીન્જર.
લોબાન—સામ્બ્રાની.
કુળીન્જર—સીત્તુ રતૈ.
ગુલી—નીલમ.
બીલામું—સેંગ કોટ્ટૈ.
હરીઆળ—પુન્નરી તારમ.
માંયાફળ—માંયાકાઇ.
અકળગરો—અચાપટ્ટૈ.
ચીકાખાઇ—ચેકાઇ; સીએકા.
ભરછી—તાળચા પત્રી.
માલકાકડીનાં બીજ—ઉલા અરીસી.
ગુગળ—કુકળ.
કરમાણી અજમો—ગીરૂમી સાસ્રી.
બાપચી—કારહોળ અરીસી.
તુકમરીયાં—સીન્નુ કરપુ ખસ્ખસા.
હડતાળ—કળરી તારમ.
ચીનીકબાલા—વાલ મેલ્લુ.
કાથો—કાસ ગટ્ટી.

વાક્યો.

મને ઘણી ભુખ લાગી છે—મીનાકુ મેત્ ્પસીયાઈ છરફીર્દ્દુ.
ખાવાનું તૈયાર છે કે?—પખર ભોજનમ આઈથુમા?
આ કેળાં તળી નાંખો—ઈન્દ વાળૈપળમ પોરી.
શું આ તેલ છે?—ઇદુ એ: ણ્ણેયા?
મટન રોસ્ટ કરો—આટ-ઇરચ્ચી પોરી.
પોટેટા ઉકાળો—ઉરલૈ કિલંગુ આવી.
આજે પુષ્કળ માછલી આવી છે—ઇન્રૈકુ મેત્મીન ઈરફીર્દુ.
આ કેક સારાં નથી—ઇન્દ પનીકારંગળ નાલ્લ દલ્લે.
મને એક રોટીનો કટકો આપો—એનકકુ ઓરૂ રોટી કોડુ.
ચોખા બરાબર ચેરવ્યા નથી—સોરૂ નન્દાઇ વેખ્વિલ્લે.
આ કરી બહુ તીખી છે—ઇન્દ કરી અધિકકારમા ઈરફીર્દુ.
હમણાં નાળીએર મોંઘાં છે—તેંગાય ઇપ્પોદુ કુરૈચ્ચળ.
તે તો હમેશાં સુંઠ ચાવ્યા કરે છે—અવન એપ્પોઝુદુમ સુક્કૈ મેલ્લુળીરાન.
વેંગણાંની કરી બનાવો—કત્રીકાય કરી પન્નુ.
મને થોડીક કોફી પીવાને આપો / મારે માટે થોડીક કોફી લઇ આવો } એનકકુ કોંજમ કાપી કોન્ડા.
બે ઇંડા ભુંજો—ઇરન્ડુ મુટૈ વેવી.
ખાવાનું ટેબલપર મુકયું છે—પહર્ભોજનમ મેસમેલ વૈતાઈરુ.
કાકડી કયાં વેચાય છે—વેલ્લરિકાય એંગે વીર્ફીર્દુ.
તમને કાંદા પસંદ છે?—ઉનકકુ વેંગાયમ પીરીયમા?
મરી કેટલાં જોઇયે?—એવ્વલવુ મેલ્લગુ ઉનકુ વેન્ડુમ.
એ તો મીઠાઇનો શોખીન છે—અવરુકકુ મીઠાઇ પીરીયમ.
બીડી પીશો માં—ચીરૂટુ પીડીયાદે.
તંબાકુ કદી ખાશો માં—પૌએઇલૈ અડ્કાદે.
આ માટે થોડું દુધ લઈ આવ—તે તન્નીરકુ કોન્જમ પાલ કોન્ડુવા.
શું આ ખાંડ છે કે ગોળ?—અદુ સર્કરૈયો વેલ્લમો?
પાન ખાવાની ટેવ રાખતા ના—વેત્તાલૈ પોડ્ પલ્લખાદે.
હવે કેરીઓ પાકી ગઇ છે—માંગાય્ ઇપ્પોદુ પલુત્તીરફીર્દુ.
કાચું ફળ ખાવું નહીં—કાયખદ્ તીન્નાદે.
રોટીની કોરનો નકામો નાશ કરવો નહી—રોટી ઘોલ વીનાકાદે.
સરકો ખાટો છે—કાડી પુલીપ્પાય્ ઇરફીર્દુ.

તાડી કરતાં તન્નીર (પાણી) વધારે સારૂં છે—કલ્લીલુમ તન્નીર નાલ્લદુ.
દારૂ ઘણાને મારી નાંખે છે—સારાયમ અનેખરૈ કોલ્લુકીર્દુ.
એક ખુશલ ચણા લેઓ—ઓરૂ મર્કાલ કોલ્લુ વાંગ્ગુ.
પનીર લઈ આવ—પારકદીયૈ કોન્ડુવા.
તપકીરનો વાસ બહુ ખરાબ છે—મૂખુપોડી કેત્તનાતમ-
પ્યાળું ભાંગી ગયું છે—કોપૈ ઓડૈન્દદુ.
તમે ટીશીન લેશો?—પખલ અસ્નમ સાપીડુવીરા?
તેણે સ્વાસ ઘોળી નાંખ્યો—અવન કુળમ્બૈ સીન્દીનાન.
આ એક પૂરબે તર્કી છે—ઇદુ નેર્ત્તીયાન્ વાંનકોળી.
કબુતર ક્યાં છે?—પૂરાકળ એંગ્ગે?

ઘરબાર લગતું.

ઘરો—વીડુકળ.
દેવલ—કોવીલ.
દેહેરૂં—આલયમ.
મસજીદ—મસૂદી.
આતસબહેરામ—અગ્નીકોવીલ.
ઝુંપડું—કુડીસૈ.
માંડવો, મંડપ—પન્દળ.
નાનુંઘર—કુડીસૈ.
બંગલો—બંગળા.
હવેલી—મચ્ચુવીડુ.
મેહેલ—અરનમનૈ.
ઑારીસ, પેઢી—સાલૈ; કીડન્ગુ; કૂડમ.
બંદીખાનું—કાવરકેડન્ગુ.
કમ્પાઊંડ, ચોક—થોટમ.
ઓટલો, પડસાલ—ટાળવારમ.
જમવાનો ઓરડો—સાપાટુઅરૈ.
ડ્રૉઇંગરૂમ—મંડ્પમ.
મોહોટો ઓરડો—સાલૈ.
સુવાનો ઓરડો—પડુકૈઅરૈ.
ન્હાવાનો ઓરડો—મંચ્ચન્ સાલૈ; કુલીક્કીરઅરૈ.
રાંધણી—કુસીની.
ચુલો—અડુપુ.
એકાંત ઓરડો (closet)—ઉક્ષ-અરૈ; સીત્તઅરૈ.
વખાર—પૅન્ડ્સાલૈ.
મરઘાં બટકી ઢાંકવાનો ઓરડો—કોળીકૂડુ.
ઈંટ—સેંગ્ગળ.
ખાંડણીઊ—ઉક્ષકૈ.
રેતી ચુનાનો ગારો, કોલ—સાંન્દુ.
ઈંટની ભઠ્ઠી—સેંગ્ગર ચૂલૈ.
તબેલો—કુદીરૈ લાયમ.
ગાય ઘોર બાંધવાની જગ્યા, કોર—કાદીલ.
સીમંઠ—ઓટુ.
ભિંતે લગાડવાનો ચુનો (white wash)—વેળ્ળૈ અડીકકિર્ વેન્નીરૂ.

ચુનો—ચૂનામ્બુ.
કાદવ, માટીનો ગારો—મન; સેરૂ.
મટોડી—મણુ.
માટીનુ ખાતર—કળીમણુ.
પથરા—કલ્લુખળ.
પાયો—અસ્તીભારમ.
પાટીયાંની ભોંય—તરૈ.
મેહેરાબ, ગુંબજ—વળૈવુ.
ખુણો—મૂલૈ.
દાદરનું પાંગીયું—પડીકટ્ટુ.
પગથિઉં—પડી.
છાપરૂં—કૂરૈ.
ભારવટિયો, બીમ—ઊત્તીરમ.
Cross beam—કુરૂકક્કુ ચટ્ટમ.
સાકટા—વલીચળ (rafters.)
Ridge piece—(રીજ-પીસ) મુ-
ઠ્ઠતીરમ.
છાપરાના વાસાં—સાટકાને જડેલી.
કાંબડી-પાટીયાંની ચીપ (lath)—
વલીચ્ચળ.
નળીયાં—ઓડુકળ.
સીલીંગ—તળમ.
નાળીએરીનાં પાંદડાં—તેન્નોળૈ.
તાડના પાતરાં—પનૈયોળૈ.
પુંજું—વૈકોલ.
ઝાવલીનું છાપરૂં—વેળરૂકુરૈ.
બારણું, દરવાજો—કદવુ.
ચોકઠું (door-frame)—કદવુ
ચટ્ટમ.
Door post—કદવુનિલૈ.

દરવાજાનો ગાળો (door-way)—
વાસલવળી.
બારણા બારીનું ચોકઠું (lintel)—
મેલનીલૈ. (ઉપરનો ભાગ)
ખીલી—આની.
તાળુ—પૂટ્ટુ.
કુંચી—ચાવી.
અડગરો—તાળૂપાળ.
મિજાગરૂં—કીલ.
બારી—પલ્કની; જાન્નલ.
શટર, બારીનાં પ્રારકાં—કદ્દવુમૂડી.
આરશી—કન્નાડી.
અમરાઇ—સુવરીલ નીલૈ.
થાંભલો—તૂન.
વાસણ, પૉટ—પાતિરમ.
રાખ—સાંમ્બળ.
ખાઇ—કુળી.
કુવો—કેનૂરૂ.
તળાવ—કુટ્ટૈ.
તાંકી—કુળમ.
ઝાંપો—કેવુનીવાસળ.
દાખલ થવાનો રસ્તો—વાસરપડી.
કપડાં ટાંગવાની ઘોડી-તોરણુ—તુની-
કળ પોડુખીરે કોડી.
ઓવારો, આરો (ferry)—રેવુતોરૈ.
પુલ—મદ્દખુ.
રસ્તો—વળી; પ.ટૈ.
મોહ્લો—તેરવુ.
ગલી—સન્દુ.
બાઝાર—કડૈ.
ગામડું—ક્રામમ.
શેહેર—પટ્ટનમ, નગરૂમ.

ઘરધણી—યજમાન.
માલીક—સોન્દકારંન.
ભાડુત—કુડી ઇરૂકીરવન.
ભાડું—કુડીક કુલી.
ભાડેઆપવું—વિડુકીરદુ.
ચાળણી, ચારણી—સલ્લ્ડમ.
સુપડું—સોલ્લવુ.
ટોપળી—
ખાંડણી—ઓરલ.
બતો—ઓલ્કે.

વાકયો.

તમે કોઇ વંખતે પણ દહેરૂં જોયું છે ?—આલ્યેતૈ એપ્પોદાવદુ પાર્તાયા ?
ચાલો આપણે દેવલમાં જઇએ—કોઈલુકુ પોવોમ.
રાજા લોકો મેહેલમાં રહે છે—રાજાકળ અરણમનૈકળીલ વસીકીરારખળ.
આ એક નાનું ઘર છે—ઇદુ ઓરૂ સીરીય વીડુ.
ખરાબ માણસોને બંદીખાને નાંખવામાં આવે છે—કેટ્ટવરકળે કેડંગીલે અડૈપારકળ.
શું તે જગા ખાલી છે ?—ઈન્દ અરૈ વેરૂમૈયાઇ ઇરૂકિરદા ?
વાડામાં એક કુવો છે—યોટ્ટતીલે કેનરૂ ઇરૂકીરદુ.
ઓટલાના વીરંન્ડાને છ કટેરા છે—અન્દ તાલવારથુકુ આરતુંગળ ઉન્ડુ.
ઘોડાને તબેલામાં લઇ જા—ખુદીરૈયેઇ લાયથુકકુ કોન્ડુપો.
ન્હાવાની મોરીમાં પાણી મુક—મન્ચનસાલૈઇલ તન્નીર વૈ.
ગરધાં ઢાંકવાનું મકાન બંધ કર—કોળીક કુટૈ મડુ.
ઘરને ચુનો લગાડ—વીટૈ વેલ્લૈયડી.
ઓરડાની કુંગી કયાં છે—ઉલ્લરૈઇન સાવીએંગે.
એક ખુંણો ભાગી ગયો છે—ઓરૂ મૂલૈ ઓડૈન્દદુ.
દાદરને ૧૦) પાંગીયાં છે—ઈન્દ પડીકટ્ટીલે પત્તુપડીઉન્ડુ.
બારણાંનાં થાંભલાપર રંગ લગાડ—કદવુ નેલૈકળે વરનમ પૂસુ.
તે ભારવટિયું ઘણું મજબુત છે—અન્દ ઉત્તિરમ મેત્ત પલતદુ.
સાકટા તો સાગના છે—વલીચળ તેક્ મરમદાન.
રીજપીસ તે શું !—મુહટ્ટ વિટ્ટમ એન્ડાલ એન્ન.
કેટલાંક નળીયાં ભાંગી ગયાં છે—સીલ ઓડુકળ ઓડૈન્દીરૂકીન્દન.
શીલીંગ નવી મુકાવવી જોઇયે—પુદુ મચ્ચુ પોદ્વેન્ડી ઇરૂકીરદુ.
છાપરૂં છાજવું જોઈયે—કુરૈકુ વીલલમેઇ વેન્ડુમ.
એક ભીન્તગરૂં ભાંગી ગયું છે—ઓરૂ કીલ ઓડૈન્દદુ.
બારણાંની ઉપરનો ભાગ (lintel)બતાવ—મેલ વાસર પડીયૈકાદુ.

બારીનાં પ્રારકાં ઉંધાડીનાંખ—મૂડીખળે તીરન્દુ વીડુ.
તે ઘરને કેટલી બારીઓ છે ?—અન્દ્ વીટુકુ એત્તુનૈ સન્નલ.
તેં રાખ કયાં ફેંકી દીધી—સામ્બૂલે એંગ્ગે કોટીનાઇ.
આ ખાઈ ઉંડી છે—ઇન્દ્ પલ્લમ આલમાઇ ઈરૂકીરૂદુ.
ગટર પાણીથી ભરપુર છે—કાલવાઈ નેરય્ તન્નીર.
તે નદીની પેલેપાર રહે છે—આટુકુ અન્દૈ અન્દૈ કુડી ઇરૂકાન.
ગામ કરતાં શહેર મોટું છે—કિરામત્તીલુમ નગ્રમ પેરીદુ.
આ ઘરનું ભાડું શું છે ?—ઇન્દ્ વીટુકુ કુડીકુલીએન્નૂ.
ઘરનો માલીક કયાં રહે છે ?—સોન્દ્ કારન એંગ્ગે ઇરૂકીરાન.
હમણાં ઘર ભાડુત કોણ છે ?—ઇપ્પોદુ ઇરૂકીરે કુડી કુલી કારંનપાર.
તમે મને ઘર ભાડે આપશો—ઉમ્મુ દૈય વીટૈ એનકુ કુડીકુલીકુ વીડુવીરા.
તે ઘર હું મેળવી શકીશ ?—એનકુ ઇન્દ્ વીડુ કડૈકુમા.
આ ઘર હું ભાડે આપવા માંગુંછું-ઈન્દ્ વીટીલ કુડીકુલીકુ વરૂમનદુ ઇરૂકીરદુ.
તળાવમાં પાણી નથી—ઇન્દ્ કુટૈલે તન્નીર ઇલ્લે.
ટાંકી તદન ખાલી છે—અન્દ્ કોલુતીલે ઓન્ડુમ ઇલ્લે.
તેઓ રસ્તો સમારે છે—અન્દ્ પાટૈયેઇ સેપ્પનીદુ કિરારકળ.
તે પુલ ભાંગી ગયો છે—અન્દ્ વારાવદી ઓડૈન્દદુ.
આજે તમે શહેરમાં જનાર છો ?—ઇન્રૈકુ પટ્ટનમ પોહીરાયાં.
તે ચીજોને અભરાઇપર મુકો—ઇદુ ખલે સુવરનેલૈલે વૈ.
ખીલી ખેંચી કાઢ—અન્દ્ આનીએઈ એડુતુપોડુ.
પાયો ખરાબ-કાચો છે—અન્દ્ અસ્તીવારમ કેટ્ટદુ.
ઘર પડી ગયું—વીડુ વીલુન્દદુ.

પૈસા સરસામન વીગેરે.

પૈસા—પનમ; નાંણુયમ.
પાઇ—કાસુ.
ા આનો—કાલાના.
ાા આનો—આરૈઆના.
આનો—આના.
૦)— (બેઆના) ઇરન્દાના.
ાા રૂપીઓ—કાલ રૂવાય.
રૂપીયો—રૂવાઈ.
૩ાા રૂપિયાની કીમતનો સીકકો (pagoda) } વરાખણુ.
મોહર—મોહરા.
લંબાઇ—નીલમ.
પોળાઇ—આહલમ.
ઉંચાઇ—ઓયરંમ.
ઊંડાઇ—આળમ.
ઇંચ—અંગુલમ.

ફુટ—અડી.
ક્યુબીટ; દસ્તગજ—મુળમ.
વાર—એજમ.
વામ, છ ફુટ જેટલી લંબાઇ-આળમ.
ફર્લોંગ, માઇલનો આઠમો ભાગ-
અરૈ કાલ મૈલ; નાનુતુનારપદુ મુળમ.
માઇલ—મુક્કાલનાલી વળી.
મુસાફરી—પયૂનમ.
ચાલવું, સેહેલ, ફરવું—નડૈ.
ફર્નીચર—ટટ્ટુ મુટ્ટુ.
પલંગ—ખટ્ટીળ.
સાદરી, ગદેલું—મેત્તૈ.
પાલકી—પલ્લ્કુ.
ટેબલકલૉથ—મેસૈતુપટ્ટી.
સ્ટુલ—સીરૂવાંગુ; મણૈ.
સ્ક્રીન—મરૈપુ.
ઈઝીચેયર—સાઇવાન્-નારકાલી.
હાથાની ખુરસી—કૈ નારકાલી.
બીછાનું—ખત્તીલ; પડુક્કૈ.
ધાબળી—કમ્બળી.
ચાદર—તુપ્પટી.
મચ્છરદાની—તીરૈ.
ગોદડું, બિછાનું—મેત્તૈ.
તકીયો—તલૈયૅનૈ.
તકીયાનો ગલેબ—તલૈયૅનૈ ઓરૈ.
વાસણ, બેસીન—સરવ્ ચટ્ટી.
મોં ઢોવાનો માચરો (wash-stand)
—મુહમ કલુવુ કિરૂનેલૈ.
દાંત સાફ કરવાનું દાંતણુ—વિલક્કુ
કિરૂકુચ્ચુ.
ટંબ્લર—કુવ્લૈ.
મોં જોવાની આરસી—મુહમ પાર્કુમ
કણાડી.

બાલદી—એત્ત્ચાલ.
બૅાટલ, બાટલી—કુપ્પી; બરની.
જગ (jug)—જાડી.
ચમ્ચો—કરન્ડી.
છરી—કત્તી.
કાંટો, ફૉર્ક—મુલ્લુ.
લાકડાં બાળવાનાં—વેરૂખુ.
ચુલો—અડુપુ.
કીટલી—તન્નીર સુડ્ વૈકુમ એનમ.
ખાંડણી—ઉરલ.
બતો—ઉલક્કૈ.
ચારણી—સલ્લદૈ.
બાસ્કેટ—કૂડૈ.
કોથલો, ગુણ—સાકુ; ગોની.
કોથળી, પાકેટ—પૈ.
નાળીએર ખમણી—તીરૂવુમણૈ.
ચુનો મુકવાની દાબડી—કરન્ડ્ ખમ.
પાનસોપારી મુકવાની ચમચી—વ-
ત્તુવમ.
દાંત કોતરણી—પરકુત્તી.
પાંજરૂં—કૂડુ.
ટ્રંકપેટી—પેટ્ટખમ; થોલપેટી.
બાકસ—પેટી.
ઢાંકણું—મેલતટ્ટુ.
સાવરણી } વેલ્કુમારૂ.
બુતારો. }
બ્રશ—તોડૈકીરૂ મૈર કુચ્ચુ.
સોય—ઊસી.
પીન—કુન્ડુસી.
કાતર—કત્તરી કોળ.
નીસરણી—એની.
લૅમ્પ—વેળક્કુ.
દીવાની જોત—વેળક્કુ તીરી.

ગીણુબત્તી, બત્તી—મેલુખુવર્‌તી.
ભભુકો, જાળ—સ્વાલૈ.
મસાલ—તીવટ્ટી.
ફાનુસ—લાન્દર.
દોરો સીવવાનો—નૂલ.
સીવણ, સાંધો—તૈયલ.
સેતરંજી—કંમ્પળમ.
સાદરી—પાઇ.
ચાબુક—સવૂકુ.
જીન, ખોગીર—જીની; ચેનમ.
લગામ—કડીવાળમ.
ઘોડાનો તંગ—ટચ્ચૈ.
ઘોડાનાં જીનનો પાવડો—એકર્‌-વડી.
વૅગન—વંડી.
ગાડી—વાખ્‌નમ; કર્‌તે.
ગાડું—કટ્ટૈ વન્ડી.
પૈડું—ચકક્રમ.
ધરી, આંક—ઈરુસુ.
આતસ—નેરૂપ્પુ.
સવારી કરવી—એરીસેલ્લુકીર્‌દુ.
જલમાર્ગે હંકારવું—પાઇવીરૂ તોડ્ડુ કીરદુ.

વાક્યો.

ફર્નીચર કયાં વેચાય છે ?—સામાનગળ એંગ્ગે વીરકીર્‌દુ.
ગોદરાં ખરાબ નહી કર—મેત્તૈએઇ અળુકકા કાદે.
ટેબલ કલૉથ પાંથર—મેસૈ તુન્પટ્ટીએઇ વીરી.
એક પગ તો ભાંગી ગયો છે—કાલ ઓન્ડુ મુરીન્દદુ.
પડદો ફાટી ગયો છે—મરૈપુ તટ્ટી કીલીન્દદુ.
આ પલંગને પન્દો નથી—ઇન્દ્‌ ખત્તીલુકુ તીરૈ ઈલ્લૈ.
શું આ રૂનું ગોદરું છે—અદુ પન્જી મેત્તૈયા.
તકીયો કઠણ છે—ઈન્દ્‌ તળૈયનૈ આળુત્માય ઇરૂકીર્‌દુ.
તેણે ટંબલર ભાંગ્યું—અવન કુવ્‌લૈયેઇ ઓડૈતાન.
બીજી પ્લેટ લઇ આવ—વેરોરૂ પીંગ્ગાન કોન્ડુવા.
રકાબી લઇ જા—તટ્ટૈયેઈ કોન્ડે એડુતુ કોન્ડુપો.
તેણે વાટકો નીચે નાંખી દીધો—કુમ્બાચટ્ટીયેઇ કીળે પોટુ વીટ્ટાન.
કીટલી ગરમ છે—કેતીલ સુડાદ્‌ ઇરૂકીર્‌દુ.
છોકરું પારણાંમાં છે કે ?—પીળલૈ તોટીલીલે કેડ્‌કીર્‌દા.
ફળ (કોટલાં સાથનાં) ટોપળીમાં નાંખ—ઇન્દ્‌ કોટ્ટૈકળૈ કૂડૈઈલે પોડુ.
ઘડીયાળ બંધ પડી ગયું છે—કડીયારમ નીન્ડુ પોઇતુ.
મારો દગલો ઝાટક—એન સ્ટૈએઇ તુડૈ.
કાતર લાવ—કત્તરીકોળે કોન્ડુવા.
એક નીસરણી લાવી શકશો—ઓરૂ એની કોન્ડુ વરૂવાયા.

લૅંપમાં એક દીવેટ મુક—વીક્ષ્ળીલે તીરીપોડુ.
અલમારીને તાળું છે કે--અલુમારકુ પૂટુ ઈરકીરૂકા.
મારી કુંચી ખોવાઇ છે--સાવીયે પોખડી તેન.
ઘોડાને જીન નાંખ—કુડીરૈકુ જીનીપોડુ.
ઘોડાના તંગ ધીલા છે--કચ્ચૈ તળરત્તીયાઇ ઇરૂકીરૂદુ.
મારો ચાબુક કયાં છે--એન સાવૂકુ એંગ્ગે.

જાણવરો.

હરણ--ઓર વખૈમાન.
ગાયઢોર--આડુ માડુકળ.
સાબર--માન.
ગધેડો--કળુદૈ.
હાથી--યાનૈ.
સસલો મુયલ; કુળીમુયળ.
દીપડું--કળુદૈપુલી.
વાંદર--કુરંગુ.
નોળીયો--કીરી પીળૈ.
ખડયોત્રધ—સીરૂતૈપુલી.
સીસોળીયું--મુળમ પન્ડી.
વરૂ--કોનાઇ.
બગલો--નારૈ.
ગરૂડ--કળુખુ.
જલકુકડો--મીનકોત્તી.
પોપટ--કીળીપીળૈ.
તિત્તર--કવુદારી.
પૅડીબર્ડ--કોકરૂ.
મોર—આન મઇલ.
ચકલી--તખૈવીલાન.
ગીધ--પીનમ થીન્ની કળુખુ.
મગર, સોસવાટ—ઓર વખૈમુદ્લે.
સુસવર--મુદ્લૈ.
સાપ--સર્પમ; પામ્બુ.
કાચબો—આમૈ.
શાર્કમાછલી—શુરા.
કોડી—પલકરૈ; કૌરી (cowry.)
કરચલું—નન્ડુ.
મોતીનીછાપ—સિપ્પી (કાળુમાછળી)
મોતી—મુત્તુ.
કોલમી, ઝીંગું—ઈરાલ; કૂની,
ભમરો, વાંદો —વન્ડુ.
પોપટી—પટ્ટુપૂચી.
કામળીયો—પચ્ચૈ પુળુ.
કાંનખજુરો—પૂરાન.
કંસારી—કરપાન.
પરેવાળું—પવલમ.
આગીયો—મીનમીની.
તીડ—કીલીપ પુચી.
મચ્છર—કોસુ.
કરોળીયો—સીલન્ડી.
ગોકળગાય—નત્તૈ.
ભમરો—કુળવી.

વાકયો.

ગાય ઢોરમાં મ[illegible]ાટી નીકળી છે—આડુ માડુ ગળુકુ કોમારી નોય વન્દી યરીકદુ.

મરઘાં બટકાંને દાણા નાંખ—કોળીગળકુ યરૈ પોડુ.

હાથીદાંત હાથીમાંથી નીકળે છે—યાનૈ યલ્લીરન્દુ તન્દ્ મુન્ડાકદુ.

દીપડાંને મજબુટ જડબાં હોય છે—કળુદૈપુલીકુ પલ્લ્ તાડૈકળ ઉન્ડુ.

આ સાપ ઝેરી છે કે?—યન્દ્ પામ્બુકુ વીસમ ઉન્દા.

નોળીએ સાપને માર્યો—કીરીપીળ્ળૈ પામ્બૈ કોન્દદુ.

સીસોળીયાંને લાંબાં પીંછાં હોય છે—મુળ્ળમપન્ટીકુ નીન્દ્ મુળ્ળુન્ડુ.

સસલું અને સસલામાં શું ફેર છે—કુળીમુયળકુમ મુય લુકકુમ તિતીયાસમ એન.

કેટલાં તીત્તર ઘણાં મોટાં હોય છે—સેલ્નારૈ મીથ્પ પેરીદાઈરકુમ.

પોપટની પેઠે વાંચવું નહીં—કિળીપીળ્ળૈપોલ વાસીયાદે.

કાળુ માછલીમાંથી મોતી જડે છે—ઓરવીધ્ સિપ્પીયલીરન્દુ મુત્તુ એડુપારકળ.

કોલમીનો પાટીયો તમને પસંદ છે?—ઉનકકુ યરાલકરી પીરીયમા?

પોપટીઓ ઈંડાં મુકે છે—પટ્ટુ પૂચી મુત્તૈ ઈડુમ.

તું ગોકળગાય પેઠે ચાલે છે—ની નેત્તૈપોલ ઉરખીરાય.

ભમરે તેને ડંખ્યો—અવનૈક કુળ્ળી કોટ્ટી વીટ્ટ્દુ.

ખેતીવાડી.

બદામ—વાધુમૈ કોટ્ટૈ.

કુંઆર, કુંવાર—કત્તાળૈ.

હીંગ—પેરૂન કાયંમ.

બાંબુ—મુંગ્ગીલ.

વડનું ઝાડ—આલ.

છાલ—પટ્ટૈ.

જવ—વાર કોધુમૈ.

પાપડી—અવરૈ.

બેરીફળ—સીરૂપળમ.

મોર; કળી; ફુલ—પાળૈ; પૂ.

કાજુ—મૂન્દીરીક કોટ્ટૈ.

દીવેલીનો છોડ—આમનક્કૂ.

ધાણા—કોત્તુમલ્લી.

કોથમીર—કોત્તુમલ્લી એલૈ.

છાલાં—પદર; ઉમી.

કપાસ—પરૂત્તી.

રૂ—પન્જી.

ખેડવું—પયરીદુ.

ખજુર—પેરીચમ પળમ.

અંબનુસ; એબૂની—કરૂંમ કાળી.

ફુલ સુંઘવાનાં—પુરપમ; ફુ.
વાડી—ચોટમ.
લસણ—વેળલુલ્લી; વેળ્ળૈપૂડુ.
આર; પરાણી; અંકુશ—તાતુકાળ.
સણ—સનલ.
ગળી—અવુરી; નીલમ.
જાઇ, ચંએલી વીગેરે ફુલની જાત—મલ્લીકૈ પુરપમ.
કમલ ફુલ—શનગ્રહમ; લીલી પુરપમ.
કમળ; કુમુદ—તામૂરૈ.
બાજરી—થીને.
સેહેંતૂર—કમ્બળી ચડી.
અફીણ—અબીન.
ખસખસનો છોડ—કસૂકસા.
હળ—કલપૈ.

ખિસમિસ—મૂન્દીરીકૈ પળુવત્તુળ.
દાંતરડુ—પન્નુરીવાળ.
અરૂ—નાનલ.
સાબુચોખા—સવરીસી; સવવરીસી મરમ.
સુખડ—સનડનૂ કટૈ.
તલ—એળ.
હુંદર—મન્જલ.
ખળું (thrashing floor)—કળમ.
કાંટાનું ઝાડ—ઓર વધૈ મુટચેડી.
નાળું—નીર ઓટમ.
ઝાડવાં (નકામા ચિટલાતા રોપા)—કળૈ.
જુસરી—નુખમ.

વાકયો.

આ બદામ મીઠી છે—અન્દ વાધુમૈ કોટ્ટૈકળ રૂસીયાઇ ઈરૂકીરદુ.
બજારમાંથી થોડાંક અંજીર લઇ આવજે—ખડૈલીરૂન્દુ સીલ અત્તીપળમ કોન્ડુવા.
સઘળા મોર ખરી પડયા છે—પુકળ એલ્લામ ઉદીરન્દુપોઇન.
દીવેલ દવામા વપરાય છે—અમનકુ એન્નૈ મરન્દુકુ આગુમ.
આ ખેતર સરી રીતે ખેડાગયું છે—ઈન્દ વયળ નન્દાઇ પૈરસેદુ ઈરૂકીરદુ.
અૅરબો ખજુરના શાખીન છે—પેરઇચ્ચમપળમ અરબીકળકુ પીરીયમ.
લસણની વાસ ઘણી તેજ છે—વેળલુલ્લી અધીક વાસનૈ ઉલ્લદુ.
ગળીમાથી બ્લુ રંગ નીકળે છે—અવુરીઈલીરૂન્દુ નેરતીયાને નીલુચાયમ ઉન્ડાકીરદુ.
ભાંગ કે અફીણ કદી પણ પીતું નહી—ગન્જાવુમ અબીનુમ આરૂકાલુમ કુડીયાદૈ.
તળાવ કમળથી ધંકાઇ ગઇ છે—કુળમેલ્લામ તામરૈ મુડી રૂકીરદુ
રેશમના કીડા શેહેતુરનાં પાંતરાંપર જીવે છે—પટ્ટુપુચીકુ ઇરૈ કમ્બનાચેડી ઇલૈ
ખસખસના છાડમાથા અફીણ કાઢવામાં આવે છે—કસૂકસાવીલીરૂન્દે અબીન ઉન્દાકદુ.

ઝાડવાંથી નાળું ભરાઇ ગયું છે—ઓડે એલ્લામ નાનલ પીડીનતીરૂકદુ.
તાડના ઝાડ જેવું સાબુ ચોખાનું ઝાડ હોય છે—સવવરીસી મરમ તેન્ગુપો-
ન્દુ ઓરવધે મરમ.

ઉદ્યોગ.

દવા વેચનાર (એપોથેકરી)—વૈતીયન; મરૂન્દુ વીયાપારી.
ભઠીયારો—રોટીકારંન.
સાહુકાર—કાસુક ખડે કારંન; શરાફ.
હજામ—અમ્બટ્ટન.
ભીખારી—પિચ્ચૈકારંન.
લુહાર—કોલ્લન.
ચોપડી બાંધનાર—પુસ્તખમ કટ્ટુકીરૂવન.
કડીયો—કોટ્ટન.
ખાટકી—કસાપુ કારંન.
સુંથાર—તચ્ચન.
ધર્મ સમજાવનાર—બોધગર; ગુરૂ.
મેહેતો; હીસાબ રાખનાર—કનૂકન; એલુત્તુકારંન.
જાદુગર—માન્દીરીકન.
પોલીસ સીપાઇ—કેસ્ટાપળ; ઉરકાવરકારન સેવૂખન.
પડઘમ વગાડનાર—પરૈઅડીપોન.
રંગારો—સાયૂકારન.
ખેડુત—ઉળૂવન.
ઘોડાનો વૈદ—લાદ્કારંન; ખુદીરૈ વૈતીયન.
મચ્છીમાર—મીનકારન.
બાગબાન—થોટ્ટકારન.
સોની—તટ્ટાન.
ગાંધી—પલ્લસરૂ ગુ વીયાપારી.
ઘાસકાપુ—પુલ્લુક કારી.
ઘોડાવાળો—ખુદીરૈકારન.
ફેરીયો—સીરૂ વીયાપારી.
શીકારી—વેટ્ટૈ કારન.
ગાડી—કુરલ્લી વાંત્તકારન.
કાસદ—તુનાળ.
ગાનારો—વાત્તોયકારંન.
તેલવાળો—એન્નૈકારન.
ચિતારો—સીત્તીરકારન.
તબીબ—વૈતીયન.
સ્તરથાન કરનાર; પ્લેન્ટર—કીરૂશીકારન.
પોર્ટર—મુટ્ટૈકારન.
કુંભાર—કુયવન.
મોબેદ; પુજારી—પુસાસારી.
છાપનાર—અચ્ચડીકકીરૂવન.
ભરવાડ—આટ્ટીડયન.
ઝાડુ કહાડનાર—તેરૂપેરૂક્કીરવન.
મોચી—સેમ્માન; સક્કીલીયન.
દુકાનદાર—ખડૈકારન.
વાહાડ કાપનું કામ જાણનાર ડૉકટર—રનૂવૈતીયન.
દરજી—તૈયરકારન.
ધોબી—વન્નાન.
ચોકીબાન—સામકારન.
વણકર—નૈયરકારન.

વાક્યો.

દવા વેચનાર ઍપૉથેકરીને ઔસધ મોકલવા કહેજે—મરન્દુ આનુપ્પુમપડી મરન્દુ વીયાપારીકુ ચોલ્લુ.
હજામને બોલાવ—અમ્પ્તનૈક કુપીડુ.
ફરએ અને આળસુ ભીખારીને દાન દેશો નહીં—પેલ્નીરન્દુમ પીચ્ચેકુ તીરીકીર સોમ્બીકળકુ પીચ્ચૈપોડાદે.
સુંથાર વખતની આગળ ચાલી ગયો—તચ્ચન નેરમાલુમુન્ને પોઈવીત્તાન.
પાદરી સાહેબ માંદા માણસને જોવાને આવ્યા—નોયાળીઅઇ પારક્ બોધકર વન્દાર.
તને કલાર્ક (લખનાર) થવા ગમે છે?—કનકન આખ્ ઉનકુ મન્દા.
ગારૂડીની હાથ ચાલાકીથી શું તું છેતરાયો હતો—કુરળીકકારન વીત્તૈયાળની મોસમ પોનાયા.
સીપાઇ તો લાંચ લે છે—ડાનાકારન કૈકકુલી વાંગ્ગુકીરાન.
માછી તેની બોટમાં છે—મીનકારંન પડવીલ ઇરૂકીરાન.
બાગબાને તે રોપ્યું કે—થોટ્ટકારન અદૈ નત્તાના.
સોનીએ તમને છેતર્યા—તટ્ટાર ઉન્નૈ એયતુપોટાન.
ઘોડાને ઘોડાના વૈધને ત્યાં લઇ જા—લાડકારનીડથુકકુ ખુદીરૈયેઇક કોન્ડુપો.
બારણાં આગળ એક ફેરીયો ઉભો છે—વાસ્લુકકુ મુન્ને ઓરૂ સીરૂવીયાપારી નીરકીરાન.
કડીયાએ દીવાલ સમાડવી જોઇએ—કોત્તન સુવરૈપ પલુદ્દુ પાર્કવેન્દુમ.
ડૉકટરે શું કહ્યું—વૈતીયન એન્ન સોન્નાન.
આ કુંભાર હુશ્યાર નથી—ઈન્દ કુયવન કેટ્ટીકકારન અલ્લ.
હલાલખોર મોહોલ્લામાંથી કચરો કાઢે છે (વાળે છે)—થોટીકળ તેરૂવૈ સુત્તમપન્નુ કીરારગળ.
ચોકીબાને ઊંઘાઇ ન જવું જોઇયે—સાબકકારન ઉરન્ગ્ કુડાદુ.

હથીયાર.

વાંસલો—વાચ્ચી.	અડગરો—થાળપાળ.
એરણુ—અડૈકળ.	ખુતારો—વીળકકુમાર.
ટાપણુ (વીંધવા માટે)—તમરૂસી.	બકલ—વારપુટ્ટ.
આરી—સેરૂપ્પુસી.	ડબ્બો—સીરૂતકર્ પેટી.
બલુન—આકાયવાખ્તમ.	ફરસી, વીધવું—ઉળી.
ઝાડુ—થુડપ્પમ.	હોજ—થોટ્ટી.

પારણું; ઝોરી—થોટ્ટીલ.
ધોલ—પરૈ.
એન્જીન—સૂત્તીરમ.
કાનસ; રેતડી—અરમ.
ભઠ્ઠી—ઉલૈ.
ગરણી—વાઈઅખન્દ્ર કુળલ.
વેધન; હાથે ફેરવી છિદ્ર પાડવાનું
-કાનું યંત્ર—કૈતમરૂસી.
હથોડી—સૂતીયળ.
ઘોડાનો સરંજામ (હારનેસ)—વન્ડીક
ખુદીરૈ કવૂસમ.
કુહાડી; કોડાળી—કૈક કોડાલી.
હથિયાર ઘસવાનો પથર—સાનૈક ગળ.
ઓજાર—એનમ; આયુદમ.
જાળી; કઠેરો—અળી; કીરાદી.
સાંકળની કડી—સંગકીલી; વળ્યમ.
કાપડ વણવાનું સાળ—તરી.
સાંચો—યંતિરમ.
મોગરી—કોટ્ટાપુલી.
શુક્ષ્મ દર્શક યંત્ર—પુદક કન્નાડી.
નાનું ટાળુ—માંગાય્ પુટ્ટ.
કોડાલો—કુન્તાલી.
ચીપીયો—કુરડુ.
રંદો—સીવુળી; ઇળૈપુલી.
ઓલંબો—તુકુપલ્કૈ.
ઘરેડી; કપ્પી—કપ્પી.
બંબો—સલ સુતીરમ.
કરવત—મરમ અરૂકકુમ વાળ.
રેકુ—તીરૂકાની.
દાતરડું—પુલ અરીવાળ.
વણકરનો કાંટલો—નુનાળી.
ફરકડી (દોરો વીંટાળવાની)—કદીર.
દુર્બીન—દુર ડીરૂષ્ટીક કન્નાડી.
સાંડણી; ચીપીયો—ઈદુકી.
થાપી; લેલો; નેલો (trowel)—
કોલ્લરૂ.
તાર—કમ્બી.

તેને એરણપર મુકી ઠોક—અથૈ અડૈકલ્લીળ વૈત્તુ અડી.
તેને વાંસળાવડે કાપ—વાચ્ચીયાળ અદૈ વેટ્ટુ.
તે બૅલૂનમાં ઊંચે ચઢયો—અવન ઓરૂ આખાય્ વાખનૂતીલ એરીપોનાન.
ટાંપણથી તેને સુરાખ પાડ—અદૈદ તમૂરૂસીકોન્ડુ તમ્રીડુ.
ખુતારો લેઈ સાફ કરી નાંખ—ષીલકકુમારૂ એડુત્તુ અદૈ પેરૂકુ.
સુંથાર ફરરી લઇ આવ્યો છે કે—તચ્ચન ઉળી કોન્ડુ વન્દાના?
છોકરૂં ઝોરીમાં છે—પીળ્ળૈ થોટીલ્લઇલ કીડ્ડકીરદુ.
હોજ ખાલી છે—થોટ્ટી વેરૂમૈયા ઈરૂક્કુ.
ભઠ્ઠી ગરમ છે કે—ઉલૈ કાઇન્દીરૂકીરદ્દા.
રંદાથી કરીને સપાટ (સુંવાળું) કર—અદૈ સીવુલીકોન્ડુ સીવુ.
એને પથરપર ઘસ—અદૈ સાનૈલે પીડુત્તુ થીટ્ટુ.
સાંકળીની કડી સમારી આપ—ઇન્દ્ સંગીલી વળૈઅતે સીરાકુ.
આ હથિયાર સારૂં છે—ઈદુ નાલ્લ્ આયુદમ.

સુક્ષ્મદર્શકયંત્ર નાની ચીજો જોવાને માટે છે—પુદ્કકન્નાડી સીન્ન્ પોરૂલકળૈ પાર્ક્ ઓધુવુમં.
દુર્બીન દુરની ચીજો જોવાને માટે છે—દુર્ દીરૂષ્ટીક કન્નાડી દૂર્માન પોરૂલકળૈ પાર્ક્ ઓધવુમ.
તાળુ ભાંગી ગયું છે—પુટ્ટૂ તેરીત્તુ પોઇટ્ટુ.
ચાપીગેથા તેને ઊંચક—ઽ'દુક કીયાળ અદૈ તુકુ.

નોકરી ચાકરી.

જવાબ—મરૂમોળી.
ઉંઘમાં પડેલું—નીત્તીરૈયાઇ'.
નહાણી; હમામખાનું—નીરતોટ્ટી.
બ્રશ મારવો—થુડૈત્તળ.
ખરીદવું—વીલૈકુ વાંગ્ગુ.
બેદરકાર—કવ્લૈયત્ત્.
લક્ષણ; પત—કુનમ; નર્તૈપત્તીરમ.
સાબૂ—સુસીયાન.
બરતરફ કરવું—તળ્ળી.
અપ્રમાણીક ઉન્મૈયત્ત્.
રજા આપવી (છેવટ સુધાની)—તળ્ળી; આનુપીવીડુ.
ધાલમેલ—ઓલુન્કીનમૈ.
પખોડવું—તુડૈત્તળ.
ચાકરી—આલુવળ; વેલૈ.
કામે રોકવું—વેલૈકોલ્લળ.
સંદસો—સૈઇદીયાનુપ્પળ.
માફી બક્ષવી—સાકકુચ ચોલ્લુ; પીળૈ પોરૂ.
ખર્ચ—સેલ્વુ.
કુજો (પાણી પીવાનો)—કૂસા; કીન્નૂમ.
ભાડું; મજુરી—કુલી; વાર્કૈ.
પ્રમાણીક—ઉન્મૈયાન્.

મેહેનતુ—સાકકીર્ તૈયુલ્લ્.
બેઅદબ; મગરૂર—ગાંગકાર્ મુલ્લ્.
સળગાવવું—તીમૂટ્ટુ.
આળસુ—અસ્ મન્દ્.
બજાર—સન્દૈ.
શેઠ—યજ્માન.
માપ—અલ્લવુ.
શેઠાણી—યજ્માતી.
બેપરવા; વિસરાળુ—અસ્ધિયાન્.
ચિટ્ઠી—કાઇ'દમ; સીટ્ટુ.
હુકમ; ઑરડર—ઉત્તરવુ; કરપ્નૈ.
પગાર—સમ્બલમ.
પોસ્ટ ઑફીસ—ટપાળસાવૂડી.
કીમત—વીલૈ.
ખરીદવું—વીલૈકુ વાંગ્ગુ.
ઓરડો—કામ્બીરા; અરૈ.
વરસાણુ—પદીન્દ્ સમ્બળમ.
નોકર—વેલૈકારન.
તબેલો—લાયમ.
કપડાં ઉતારવાં—ઉડુપૈ કળૂતુ.
વાસણ—પાતીરમ.
મજુરી—કુલી; સમ્બળમ.

વાક્યો.

તારી પાસે ખાત્રી પત્ર છે?—ઉનક્કુ યોગ્યદા પત્તીરીકૈ ઉન્ડા.
તમારો છેલ્લો શેઠ કોણ હતો?—ઉન કડૈશી યજ્માન યાર.
તને કેટલો પગાર જોઈયે છે—ઉનક્કુ એવ્વૂળવુ સમ્બળમ-વેન્ડુમ.
તમો ઘણું માગોછો—અધીક્માઇ કેકીરાઇ.
હું તમને મહીને સાત રૂપિયા આપીશ—નાન ઉનકુ માસમ એળુરૂવાય કોડુપેન.
તમે કાલથી આવી શકો—નાલે મુદલ ની વેલૈ સૈયલામ.
મારાં બુટ સાફ કર—એન નેડુમ સપ્પાટુકળૈ સુત્તમપન્નુ.
તું ઘણો બેદરકાર છે—ની મીખ્ખુમ કવલૈયેત્તવન.
મારે બીજો નોકર રોકવો પડશે—નાન વેરોરૂ વેલૈકારનૈ વૈતુકોલ્લ્ વેન્ડુમ.
આ ચીઠ્ઠી દાકટરને લઇ જઇ આપ—ઇન્દ્ ચીટૈ વૈતીયનુકુ કોન્ડુપોઇ કોડુ.
બાર વાગે જજો—પન્નીરન્ડુ મનીકુ પો.
જવાબ માટે થોભજો—ઈરન્ડુ મરમોળી વાંગ્ગી કોન્ડુવા.
ધોબીને કપડાં લાવવા કહે—વન્નાનૈ ઉડુપ્પુ કોન્ડુવાર્ ચોલ.
ખાનું ટેબલપર મુકયું છે—પહર ભોજનમ મેસૈઇલ વૈતીરૂકીરદુ.
ઊંઘ નહીં—ઊરંગ્ગી વીડાદે.
મારી કાંસકી અને બ્રશ કયાં છે—એન ગીપુમ બુરૂશુમ એંગ્ગે?

મુલાકાત.

ઓળખાણ—મુહપળકમ.
શરનામું—મેળ વીલાસમ.
પસંદ પડતું—ઇનક્ક્માન
ઉતરવું (ગાડી-ઘોડા ઉપરથી)—ઇરંગ્ગુ.
ઓરડો; ખોલી—અરૈ; કામ્બીરા.
લઇ જનાર; લાવનાર—પોહી.
નામની ચીઠી; કાર્ડ-ઉવ્સાર્ પત્તીરમ.
આદરસત્કાર—આસારમ.
ગાડી; કોચ—રદમ; સવારીવન્ડી.
ગાડીવાન—રદ્ સારૂદી.
ટોળી—કૂટમ.
સલામ; નમસ્કાર—ઉવ્સારમ; વન્દનમ.
વાતચિત—સમ્બાશનૈ.
બપોરનું ખાણું લેવું—પહર ભોજનમ સાપીડુ.
માર્ગ દેખડાવવો—વળીકાટુ.
ઘોડા અથવા કોઇ જાનવર ઉપરથી નીચે ઉતારવું અથવા ઉતરવું—ઇરંગ્ગુ.
છેડું—દૂરમ.
દરવાન—વાસલ કાપોન.
દિવાનખાનું—ઉચ્ચીદ્ કામ્બીરા.

દાખલ થવાનો રસ્તો—વાસલ.
મેહેરબાની; દયા—દયવુ.
દોસ્ત—સિનેહીતન.
અહરથ—દુરે.
ખુશી; સુખી—પાક્કીય્ મુલ્લ્.
માન; આબરૂ—ગનમ.
ઉતાવળ કરવું—પડ્પડપ્પુ.
બાઇ; લેડી—દુરેસાની.
ગુજારવું; રહેવું—ઈરૂ; વાળુ.
મલવું (એક બીજાને)—સન્દીત્તળ.
સદેસો—સૈઇદી.
પડોશ—અયલ.
ન્યુઝ—વર્ત્તમાનમ.

ઉપકાર-મેહેર કરવી—દયઇ સૈદલ.
સામી બાજુનું—એદીરાન્.
આનંદી—ઈન્બ્માન્.
સંતોપ; આનંદ—ઇન્બમ.
વચન આપવું—વાકુદત્તમ.
રેહેવું; વશવું—વાસમ સેઇ.
પાછું ફેરવવું-ફરવું—તીરૂમ્બુ.
વીંટી—મોદીરમ.
થાકી ગયેલ—તલ્રન્દ્.
નાખુશ—ઇષ્ટમત્ત્; પીરીયફ્ડાન.
મુલાકાત લેનાર—સન્ડીપ્પવન.
ચાલવું; ફરવું—નડ્.
હવા, રતુ—કાલ્તનમૈ.

વાકયો.

ગાડી બોલાવવા કહે—વન્ડી કોન્ડુવર્ સોલ્.
કર્નલના ઘર તરફ હંકારી જા—કરનલ દુરૈ વીડુકુ વન્ડીયેઈ ઓડુ.
કર્નલ શેઠ ઘરમાં છે કે?—કરનલ દુરૈ વીટીલ્ ઇરૂકીરારા?
તેવણુ કયારે પાછા ફરશે?—અવર એપ્પેળુદુ વારૂવાર.
તારા શેઠને મારી સલામ કહેજે—ઉન યજ્માનકુ એન વન્દ્દામ સેલ.
હું તમને જોઈને ઘણો ખુશી થયો છુ—ઉમ્મૈ કન્ડદુ એનકુ મેત્ત્ સંતોષમ.
હાલ તમારી તબીયત કેમ છે?—ઉમકકુ સુખમ એપ્પડી ઈરૂકીર્દુ.
શું જરા બેસો પણ નહીં કે?—ઉટકાર્ માટીરા?
તમને મળ્યાને ઘણો લાંબો વખત પસાર થયો છે—ઉમ્મૈ કન્ડુ વેહુ કાળમ આઇતુ.
હું લાંબો વખત થોભી શકતો નથી—એનકકુ વેહુનેરમ ઈરૂક મુડીયાદુ.
મને આશા છે જે તમો માફ કરશો—નીર એન્નૈ મન્નીક્ નાડુખીરેન.
મોડું થયું છે—નેરમ આખીરદુ.
તમે ખબર સાંભળ્યા કે?—નીર સેદદીઔઇ કેળવી પટ્ટીરા?
હું તમને ફરીથી મળીશ—નાન ઉમ્મૈ મરૂપડીયુમ કન્ડુકોળવેન.
તમે હમણાં કયાં રહ્યાછો (મુકામ કયાં છે)—નીર ઇપ્પોદુ વાસમ સેઇખ્રદુ એંગ્ગે.
હું તો પડોશમાંજ રહું છું—નાન સમી પત્તીલ તાંન કુડાઇરૂકેન.

મુસાફરી.

કિનારા તરફ; કાંઠે—કરૈ સેરદલ.
વાહાણ ઉપર અંદર-માં—કપ્પલ્એરી પોદલ.
લંગર—નંગુરમ.
પવનની લ્હેકી--કાતુવાડે; ઘલંગકાતુ.
નેહેર; પાટ—વેટ્ટારૂ.
ઊંડાણુ—આળમ.
જંગલ; વન—પાળનીલમ.
ભરતીનાં પાણીનું પાછું હટવું; ઓટ—નીર વત્તમ.
દુકાળ—પન્જમ.
બંદર—તુરૈ મુખમ.
સરીયામ-ધોરી રસ્તો—પેરૂવળી.
હોટૅલ—સત્તીરમ.
મુસાફરખાનું; ધર્મશાળા—સત્તીરમ; મડમ.
રેહેવું; વાસો કરવો—વાસમપન્નુ.
રેલ; પૂર—જળ્ પેરૂકુ.
સફર--પિરયાનમ.
જંગલ; રાણુ--વનમ; કાડુ.
સપાટી; સરખી જમીન—મટ્ટમ.
લગેજ સામાન—પ્રયાન્ સામાન.
રસ્તો--પાદૈ.
રેલવે--ઇરૂપ્પુ પાદૈ.
નદી--આરૂ; નદી.
સુકાન--સુક્કાન.
ખલાસી—કપ્પૂલ્લાન.
ઋતુ; મોસમ--કાલમ; પરૂવમ.
ભાડું (a sand bank)--કૂટમ; નીરૂત્તીડલ.
વાહાણ ભાંગવું તે—કપ્પર સેદમ.
ધુંવારો--પુખૈ.
નીકળવું—પુરપ્પડુ.
સ્ટેશન--નાલૈરતાનમ.
મોગ્ન --અલૈ.
ઊંધું વાળવું; ઉલટાવવું--કવીળ.
વાહાણુ--મરક કળમ.

વાકયો.

કાલે સવારે સક્કારે મને બોલાવજે--નાળૈ અદીકાળૈયીલ એન્નૈ કૂપીડુ.
હું કીનારે જવા માંગું છું--નાન કરૈકકુપ પોહવેન્ડુમ.
હું સ્ટીમર ઉપર જવા ઈચ્છુ છું—નાન નીરાવી કપ્પુલીલ એરીપપોહ વીરૂમ્બુ કીરેન.
મને તું કીનારે લઇ જશે?--ની એન્નૈ કરૈ સેરૂપાયા?
મજુરી (ભાડું) શું લેશે?--કુલીએન્ન્ કેડપાય્?
મારે કેટલું આપવું જોઈયે?--નાન એન્ન્ કોડુક્વેન્ડુમ.
મુસાફરખાનું કયાં છે?—સત્તીરમ એંગ્ગે ઇરૂક્કુ.
કયા મોહલ્લામાં તે આવેલું છે?—અદુ એન્દ્ તેરૂવીલ ઈરૂક્કુ.
તે કેટલું છેટે છે—અદુ એત્તૂલવુ દૂરતીલ ઇરૂકીરદુ.

મને એક ભોમીયો મેળવી આપ—એનકકુ ઓર વળીકાટી અમરતીતા.
તને રસ્તો માલુમ છે ? —ઉનકુ વળી તેરીયુમા.
બળદ જોડો—માટુકળૈ નુકનીલે પુટુ.
બળદપરથી ઝુસરી કાઢી નાંખ—માડુકળૈ નુકત્તીલીરૂન્દુ અવીલતુવીદુ.
આપણે પાંચ વાગે ઉપડવું જોઇયે—નામ આઈન્દુમનીકુ પુરપ્પદ વેન્ડુમ.
રેલ્વે સ્ટેશન કયાં છે—ઇરૂપ્પુપાદૈ સ્તાનમ એંગ્ગે.
આગગાડી કયારે ઉપડશે—વન્ડીતોડર એપ્પોલુદુ પુરપ્પદુમ.
હમણાં તો પાણી પુષ્કળ છે—ઇપ્પોળુદુ ગીહુદીયાન તન્નીર ઇરૂકદુ.
બોટ લગભગ ડુબી જતી હતી—વળ્ળમકવીળ સત્તુ તપ્પીતુ.

વ્યાપાર નાઠ ૧.

હિસાબ—કનકુ.
જાહેર ખબર આપવી—તેરીય પડુત્તુ.
લીલાંઉ—એલમ.
શિલક; બાકી—નીલુવૈ; કૈઇરૂપ્પુ.
સારું—ઓપ્પન્દમ.
આંકડો; હુંડી; ટીપ—વારત્તુપનમ; ઉન્ડી; ચીટુ.
ધંધો—વેલૈ; તોળિલ.
ખોટ—નષ્ટમ.
યાદી—ચીટુ; નીનૈ પુટુ પત્તીરમ.
વધારે કિંમત કહેવી—અધીકવેલૈ.
રોકડ નાણું—પનમ; રોક્કમ.
ખર્ચ—સેલવુ.
છેતરવું—વન્ચ્ચ; એટ્ટુ પોડુ.
ભેગું કરવું—સેર.
વેપારીઓનું હીસાબખાતુ—કનકુ સાલૈ.
કીમત—સેલ્લુમ સેલવુ.
ઉધાર—નમ્બીક કૈક કડન.
લેણદાર; માંગનાર—કડનાળી.
કરજ—કડન.
દેણદાર—કડન પટ્ટોન.
દગો દેવો—વન્ચ્ચીતુઅવ્વખગીતલ.
વિલંબ; ઢીલ—તામદમ.
ખર્ચાળ—સેલવુપીડીકીર.
નફો—આધાયમ.
ઊંચું—ઉયરીન્દ.
ભરતીયું—જાબીદા; સરક-કુડાપુ.
લખેલો કાગળ—કાઇદમ; કાળીદમ.
હુંડીની લીધેલી-આપેલી ચીજ—ઇરૂવલ; કડન.
પાર્સલ—સીપ્પમ.
કેટલું આપવું દેવું તે (નામ છે)—સમ્બલમ કોડુનલ.
લાભ—લાભમ.
ખાસ; ગુણ—કુનમ; તરમ.
રીસીટ—પત્ત ચીટુ.
પાછું આપવું; બદલો વાળવો—સેલુત.
ખુટક ધંધો—ચીલ્લરેયાઈ વીક્કલ.
નમુનો—માદરી.
વેચવું—વીત્તલ.
ચુકવવું—તીનમપન્નુ.

ભાગ; પ્રાળો—પંગુ; વીધમ.
શહી કરવી—કૈયેલુત્તુ પોડુ.
દસ્કત; સહી—કૈયોપ્પમ.
પડો—મેલાનૂ.

કુલ્લે; એકંદર—મુત્તુતોધૈ; આધતોધૈ.
હંમેશનું—વળક્કમાન.
વખાર—પન્ડૂ સાલૈ.
થોકબંધ વેચાણ—મોત્તવીલૈ.

વાકયો.

આજે લીલાંઉં થશે—ઇન્રૂ એલમ કુરવારગળ.
સઘળાં બીલ ઉઘરાવ—ચીટ્ટુપડી ઉલ્લૂ વાસુલપન્ની એર.
તાંજોર જવાનું ગાડી ભાડું શું થાય છે—તન્જાવૂરુકુ વન્ડી વાડૈ એન્ન.
હમેશાં રોકડેથી ખરીદો—એપ્પોદુમ રોક્કમ કોડુત્તુ વાંગ્ગુ.
કરજ ન કરવું—ખડન પડાદે.
દેણુદાર લેણુદારનો નોકર—ખડનકારન ખડનાલીકુ અડીમૈ.
મારે માટે એ તો ઘણું ખરચાણુ છે—અદુ એનકુ મીન્ઇન વીલૈયાનૂદુ.
ઓછામાં ઓછું શું લેશો?—કુરૈન્દ વિલૈ એન્ન.
માલ સાથે યાદી ટીપ મોકલજે—સામનકળોડે વીવરચીટ્ટુમ આનુપ્પુ.
કાગળ ટપાળમાં નાંખવા લઇજા—કાદીદ્દૈ તપાળચાવડીકકુ કોન્ડુપા.
પૈસા આપ્યા તેની રીસીટ લઈ આવ—પનથુકુ પત્તુચીટુ વાંગ્ગી કોન્ડુવા.
મહેરબાની કરીને તમારી સહી મુકો—દયૈસેદુ ઉમ્મુડૈય્ કૈયોપ્પમ વૈયુમ.
હું મારો હીસાબ ચુકતે કરવા માંગું છું—એન કનૂકૈ નાન તીર્કવેન્ડુમ.
કુલ્લે શું છે?—તોધૈ એન્ન.
સામાન વેરહાઊસ (બંદરપર કોઠી) માં મોકલી આપ્યો છે—સરક્કુકળૈ પન્ડૂ સાલૈકુ આનુપ્પી ઇરુકદુ.
આ તો નમુના પ્રમાણે છે—ઈદુ માદીરીઇન તાન.

વ્યાપાર ના૦ ૨ જો.

આંગપર આપવું; ઍડવાન્સ—અચ્ચારમ.
જુમલો; રકમ—તોધૈ.
કિમ્મત ઠેડવવી; મૂલ કરેવું—વીલૈમદી.
ચંઢેલા પૈસા; બાકી શીલક—નીલુવૈ.
બાકી—કૈઈરુપ્પુ.
ખત; ગીરોખત (Bond)—કડનચીટુ.

ઉછીનું લેવું—કડનવાંગ્ગુ.
ગણત્રી કરવી; હિસાબ કરવો—કનકુ દૂકુ.
છેકવું; રદ કરવું—તલ્લુ; કીરુકુ.
મુદ્દલ; થાપણુ—કૈમ મુધલ.
દર સેંકડે—વુરુકુ.
સીક્કો—નાણુયમ.
ઉધારવું—કડનવારલુ.

વટાવ; મુદ્દત કાપી આપેલું નાણું—કળીત્તુ કોદુત્તળ.
નાણું આપવાની ચીઠ્ઠી; ડ્રાફ્ટ—ઉન્ડીયળ.
જકાત—તીરવૈ.
ભિડવું—ઉળલીદુ; અડૈ.
આવક; ઉપજ—વારવુ; વરૂમાનમ.
કાગળ-હુંડી ઈત્યાદીની પાછળ સહી કરવી—મેલ્ઍળુદલ
હપ્તો—તવૈ.
વ્યાજ—વટ્ટી.
લીસ્ટ—ટાપુ.
જોખમદાર—પોરૂપ્પાન; એદુવાન્.
વેપારી—વ્યાપારી; યાવારી.
પાકેટ—કટ્ટુ; મૂટૈ.
સરભર (Par)-સરીસમમ; નીરકકુ.
પરવાનો—ઉત્તરવુ ચીટુ.
તાજા કલમ (તા. ક.)—ચીટુ કડૈસી વલ એળુદુ વદુ.
થાપણ—મુધર પનમ.
વચન- ઉડનપડીકે; ઓપ્પન્દમ.
વ્યાજુ ચિઠ્ઠી (Fromissory)—કડનચીટુ.
માલમતા—સમ્પત્તુ; પોરૂળ.
માલેક; ધણી—ઉડૈયવન.
ગણવું (સંખ્યા)—કનક્કીડુ.
વેચાણ—વીરપનૈ; વીલૈ.
જામીન—ઇડુ; પીનૈ-(Security).
સ્ટાંપ—મુત્તીરૈ; અચ્ચુ.
જામીનગીરી; જામીન (Surety)—ઉત્તરવાધમ; પીનૈ.
બીજાને નામે-નામપર ચઢાવવું—પેરતેળુદલ.
મોકલવું; પુગાડવું—આનુપ્પુ.
વ્યાજવટું—ખડુમ વટ્ટી.

વાકયો.

ગાડીવાનને બે આનું આપ—વન્ડીકારનુકુ અચ્ચારમ કોડુ.
આંકડો કેટલા રૂપીયાનો થયો?—સીટીલ એન્ન તોચૈ કન્ડીઈરૂકદુ.
વ્યાજ ટકા ૫) લેખે ગણી કાઢ—નુતુ-કુ અઇન્દુ વીદમ વટ્ટીયેઇ કનકુ ફ્ડુ
દેવું કાઢી નાખ—કડનૈ તલ્લીપોડુ.
તેણે પેહલો હપ્તો ભર્યો છે—અવન મુધલ તવૈ પનમ કોડુતાઇતુ.
તેની પાસે મુદ્દલ તથા વ્યાજ બંન્ને લેણા છે—અવન મુધલુમ વટ્ટીયુમ કડન પટ્ટુ ઇરૂકીરાન.
એની પાસે ચઢેલા પૈસા હજુ બાકી છે—નીલુવૈ ઇન્નમ વારવેન્ડીયદુ ઇરૂક્કદુ.
તેણે વ્યાજુ ચીઠ્ઠી લખી આપી છે-અવન ઓડમપડીકે ચીટુ એળુડીકોડુતાન.
બાકી નવા હીસાબમાં લઇ જાવ-કૈઇરૂપ્પૈ પુદુકનક્કીલ પેરતેળુદુ.
તે ખટ (Bond) પર ઉછીનું માંગે છે-કડનચીટુ એળુડી કોડુતુ કડન વાંગ્ગ વીરૂમ્બુકીરાન.

તે મીલકતની કિમ્મત કેટલી અંકાઇ છે—અન્દ્ આરતીએઇ એન્સ્બ્લુકુ વીલૈ મદીતારકળ.
તેની વરસ દહાડે શું આવક છે?—ઓરૂ વર્ષથુકુ અવનુકકુ વારૂનુ એવ્વૂળવુ.
માલ આજ ચઢાવી ન શકાય—ઇન્રૈકુ કપ્પૂલ સરકુ એતકૂડાદુ.
કસ્ટમમાં જકાત ભરીને લઇ જા—સનુકેઇળ તીર્વૈ કોદુત્તુ કોન્ડુપો.
આ હુંડીપર હુંડીયામણ કેટલું?—ઇન્દ્ ઉન્ડીઇલ કલીવુ એવ્વૂલવુ.
જકાતનો દર શું છે—તીર્વૈ નીરકુ એન્ન્?
હીસાબની બાકી ખેંચો—કનકૈ સરીકટ્ટુ.

કાયદા.

ઍડવોકેટ—વકીલ.
ઍપીલ—અભયૂમીદુ.
હાજર થવું—આજર આદળ.
કેદ કરવું—પીડી; મરી.
બેલ; જામીન—પીનૈ; જામીન.
તકસીરવાર—રૂસૂપદ્દ ગુટ્ટવાળી.
કોર્ટ દરબાર—ન્યાય સ્થળમ.
કેદ; દેખરેખ—કાવલ.
બચાવ કરનાર—પ્રતીવાદી.
જુબાની—ચાચી.
દગો—વન્જખમ.
ગુનાહ—ગુત્તમ.
વારસ—સુદનદર્વાળી.
બે ગુનેહગાર—ગુત્તમત્.
તપાસ—વીસાર્નૈ.
તરજુમો કરવો—દુબાસીત્તનમપન્નુ.
જજ; ઇન્સાફ કરનાર—નીધીપતી.
જુરી—મધ્યૂરથર; પન્જાયત્તર.
મુકદમો; ફરિયાદ—વલ્કુ.
ઇજારો; પટો—કુત્તકૈ કોડુ.
મૅજીસ્ટ્રેટ—અધીકારી; નીત્રીદુરૈ.
ગીરવી મુકેલી ચીજ—ઇંડુ; ઓત્તી.
દંડ; ગુનેહગારી—તન્ડનૈ; અપૂરાધમ.
ખોટા કસમ ખાવાનો અપરાધ—પોઇયાનૈ.
અરજ—મનુ; વીન્નપમ.
ફરીયાદી—વાદી.
તકરાર ચલાવવી—ન્યાયમ પેસુ.
પોલીસ—ઉરકાવળ.
બંદીખાનું—કાવલ; પુરૈ; ટાના.
ફરિયાદી માંડવી—વલ્કુ તોદરથલ.
શાબેત કરવું—રૂપ્પીત્તલ.
બદલો-અવેજ મળવો—તીરૂમ્બ્ અડૈતલ.
ફરિયાદી કરવી—વલ્ક કાડુ.
અરજી; કજીયો—વલ્કુ.

વાક્યો.

તેણે ઉપલી કોર્ટમાં અરજી નોંધાવી છે—અવન અપીલકોર્ટુકુ અપીલ પન્નીનાન.
તેણે જુઠું તોહોમત ઉભું કીધું—અવન કલ્લૂપીરાદુ પન્નીનાન.

ખુનના કજીયામાં જામીન લેવામાં આવતો નથી—કાલૈપાધહ્થુકુ પીનૈ યેટ્રૂમાટારગળ.

કદી પણ લાંચ આપવી નહી—ઓરૂપોદુમ કૈકુળી ગટ્પારાદે.

જુડા કસમ ખાવાનો ગુનાહ ઘણો મોટો છે—પોઈયાનૈ પેરીયગુટ્રમ.

તેણે પડેલી જુબાની મુજબ ચુકાદો કીધો—સાશીપડીકુ અત્તર તીર્પુસેદદાર.

ગુનેહગારને બંદીખાને લઇ જવામાં આવ્યો છે—ગુટ્વાળીએઈ કાવલીલ વૈતુઈરૂકીરદુ.

બેગુનેહગારને છોડી દેવામાં આવ્યો છે—ગુત્તમૈસૈયાદ્વન કુત્તમત્ વનૈન્ડ્ર તીર્પાદ્દતુ.

દાવો કયાં માંડવામાં આવ્યો હતો—વલ્ક્કુ એંગ તોદુક પટ્ટદુ.

જો તું ઉછીનું લે તો તારે મીલકત ગીરવી મુકવી જોઇયે—ની કડન વાંગ્ગી નાલ ઇડુ વૈકવેન્ડુમ

દરબારે ચઢશો નહી—વલ્ક્-કુકુ પોહાદે.

વાંધો પડે તો લવાદીથી ચુકવજો—પન્જાયથર મુલ્માઇ વલ્કુ તીતુકોલ્લુ.

સરકારી-લશ્કરી.

કાયદો; ધારો—સટ્ટમ.

એલચી (સરકારી)—રાજાના અધિપતી

નીમવું—નીયમી.

ઉમેદવાર—અલુવલ કેટપાન.

મુખ્ય શહેર—રાજદ્દાની.

કાઉન્સીલ—આલોસનૈ-સંઘમ.

બરતરફ કરવું—અરૂસનૈ તલ્લુ.

શેહેનશાહ—ચક્રવર્ધી.

શાહાનશાઇ—રાજીયમ.

પરદેશી—અનીય્ દેસત્તાન.

હાકમ—દેસાધીપતી.

ગેરવાજબી—નીયાયક કેડાન.

ધારા બાંધવા—પ્રમાનમ સેઈય્.

વફાદાર—રાજ્ભક્તિયુલ્લ્.

પ્રધાન—મન્દીરી.

દુંકશાળ—તંગ્ સાલૈ.

દેશી—સુદેસી.

પાર્લીયામેંટ-માહા-આલોસનૈ સંઘમ.

પેન્શન—ઉપકાર સંબલમ.

દરજ્જો—પટ્ટમ.

બળવો—દુરોધમ.

સ્વતંત્ર રાજ્ય—કુડીયરસુ.

મેહેસુલ—દેસ વરૂમાનમ.

હુલ્લડ—ઉર કગાડમ.

રાજવંશી—રાજ્રીખમ.

પરવાનગી આપવી; મંજુર રાખવું—ઉત્તરવુ; અનુમધી.

રાજદંડ—સેંગોળ.

સેક્રેટરી—સમ્પીરધી.

રૈયત—કુડી; પ્રજૈ.

કર (Tax)—વરી; ઇરૈ.

રાજગાદી—સીંહાસનમ.
ખંડણી—કપ્પમ.
વાઇસરૉય—પ્રતીરાજા.
લશ્કર—પડૈ સેનૈ.
લડાઇ—સન્ડૈ; યુદ્ધમ.
ગોળી (બંદુક)—કુન્ડુ.

ટોપ (મોટી બંદુક)—પીરંગી.
દુશ્મન—સત્રુરૂ.
કીલ્લો—અરન; કોટૈ.
સલાહ—સમાધાનમ.
પૅરેડ; કવાએત—અનીવકુતપ્પ.
પીસ્તૉલ—કૈતુ પાકી.

જમદેવ ગરીબનાં ઝુપડાંમાં તેમજ રાજાના મહેલમાં પણ દાખલ થાય છે—
એગૈપનુડય કુડીપલીલ મરનમ પિરવેસી કિરદુપોલ, રાજાકળ અરમનૈ
કળીલુમ પિરવેસી કિરદુ.

મહારાણી વિકટોરીયા સને ૧૮૩૭ માં ગાદીએ આવ્યાં—વીકટોરીયા રાજાથી
અવરકળ ૧૮૩૭ વરૂપતીલ સીંધાસનતીલ એરીનાર્ગળ.

તેની ભલી સેવાને માટે પેન્શન મલે છે—અવનુડય નાલ્લ સેવકત્તીરકાખ
ઉપકાર સમ્બળમ કીડૈતદુ.

તે કામ પાર્લીયામેંટ હજુર લાવવામાં આવ્યું હતું—અન્દ કારીયમ આલોસનૈ સંઘતારાલ વીસારનૈ આણતુ.

કામ ગેરવાજબી હતું—અન્દ ખદ્દૈ અનીયાય માનદુ.

સુલેહનો શાહ કુલ્લે જેહાંનપર રાજ ચલાવે—સમાધાન પ્રભુ ઉળખમ
એંગુમ આળુવાર.

ધાર્મીક.

પરમેશ્વર સઘળે છે—દેવન એંગુમ ઈરૂકિરાર.

ઈશ્વરને સઘળું જાણીતું છે—દેવનુક્કુ એલ્લામ તેરીયુમ.

ખુદા ઇન્સાફી છે દેવન નીદીઉળવર.

આપણુ બધાએ પાપ કીધાં છે—નામ એલ્લારૂમ પાવમ સેદુ ઇરૂકીરોમ.

આપણે ખરાબ સખુન બોલ્યા છે—આખાદ્ કીરીયેકળૈસેદુ ઇરૂકીરોમ.

આપણે આપનાં પાપનો પશ્તાવો કરવો જોઈએ—નમ્મુદય પાવમ કળુકાગ મનસતાપ-પડવેન્ડુમ.

આપણે અશો થવાને કોશીશ કરવી જોઇયે—નામ પરીસુત્તમાખ પ્રયાસ
પદ્દવેન્ડુમ.

તારૂં અંતઃકરણ સાફ કરવાને અહુરમઝદને પુછ—ઉન ઇરૂદયએતે સુતમ સેપે દેવૂનૈ કેળ.

પુટલાંની પુજા કદી પણ કરશો નહી—ઓરૂપોદુમ વીફ્રીરૂફ્રંગ્રેગે વનંગ-માદે.

સવાર-સાંજ બંદગી કર—કાલૈ માલૈ જેત્રમ પન્નુ.

જુઠું બોલતો ના—પોઈ સોલ્લાદે.

છેતરીશ નહી—મોસમ પન્નાદે.

તાડી યા દારૂ પીતો ના—કળ્ળૈયાહીલુમ અરાક્ટૈયાહીલુમ કુડીવાદે.

એક બીજાને માફ કરજે—ઓરૂતરકુ ઓરૂતર મન્નીયુંગગળ.

મગરૂર થજે માં—કરવીઆઇ ઈરાદે.

વખત ગુમાવીશ નહી—કાલ્તૈ વીનાકાદે.

ધર્મપોઠી દરરોજ વાંચજે—નાલદોરૂમ વેધસાસ્ત્રતૈ વાસી.

આપણ બધાએ મરવું તો છેજ—નામ એલ્લારૂમ-સાહવેન્દુમ.

મોતને માટે તૈયાર રહે—મર્ણુથુકુ આયત્પડુ.

